Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Świdnica w roku szk. 2016/2017

Obowiązek sporządzenia i przedstawienia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy w roku szkolnym wynika z dyspozycji art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz. 59 ze zm.). W/w informacja została sporządzona na podstawie danych przekazanych przez placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Świdnica oraz danych opracowanych przez Gminny Zespół Oświaty.

ŚWIDNICA, październik 2017r.

I. Zadania oświatowe Gminy – podstawy prawne

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych gminy stanowi podsumowanie i rozliczenie wykonania zadań oświatowych za miniony rok szkolny w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej. Z mocy ustawy informacja musi zawierać przedstawienie wyników egzaminów gimnazjalnych oraz wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty.

Zadania oświatowe jst wynikają w szczególności z:

1) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym,
2) ustawy z dnia 7 września 1991r.o systemie oświaty,
3) ustawy z dnia 26 stycznia 1982r.- Karta Nauczyciela

oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

Artykuł 7 ust. 1 ustawy **o samorządzie gminnym** stanowi, że do zadań własnych gminy należy zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty m.in. w zakresie edukacji publicznej.

W przepisach ustawy **o systemie oświaty** ustawodawca wskazał, że do zadań gminy w szczególności należy:

1) zakładanie i prowadzenie przedszkoli, w tym przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych i gimnazjów,
2) ustalanie sieci publicznych przedszkoli i szkół podstawowych oraz gimnazjalnych, a także granic ich obwodów,
3) kontrola obowiązku nauki oraz prowadzenie w tym zakresie ewidencji dzieci i młodzieży w wieku od 3–18 lat,
4) zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych oraz środków rzeczowych i finansowych dla działalności,
5) zabezpieczenia kadry pracowniczej, w tym administracyjno -obsługowej.

Ustawa o systemie oświaty wskazuje, że zadania oświatowe gminy związane są w szczególności z tworzeniem i zabezpieczeniem działalności przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, a także zabezpieczeniem dostępności edukacji dla uczniów niepełnosprawnych oraz zamieszkałych w znacznym oddaleniu od siedziby szkoły. Ważnym zadaniem, wynikającym z postanowień ustawy o systemie oświaty, jest wsparcie materialne uczniów z rodzin niezamożnych. Tworząc odpowiednie warunki lokalowe, kadrowe i finansowe do właściwego funkcjonowania szkół, gmina współrealizuje i współuczestniczy w realizacji nadrzędnego celu edukacji, jakim jest wysoki poziom nauczania, stwarzający szanse dla uczniów w dalszym rozwoju ich osobowości.

W **Karcie Nauczyciela**, wśród zadań gminy wymieniono m.in.:

1) stanowienie o wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli,
2) wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno – wychowawczym.

Ponadto zadania oświatowe związane są z obowiązkiem:

1) inspirowania i realizacji zadań dla wsparcia procesu dydaktycznego i szkolnych programów wychowawczych,
2) wspierania doskonalenia zawodowego nauczycieli i kadry kierowniczej,
3) realizacji zadań wspierających uczniów w nauce.

W ramach wykonywania obowiązków wynikających z ustawy Karta Nauczyciela, zadaniem gminy jest, takie ukształtowanie struktury kadrowej placówek, aby odpowiadała ona wymogom edukacyjnym oraz stworzenie i stałe usprawnianie systemu wynagradzania i doskonalenia zawodowego nauczycieli, a także poprawianie warunków pracy nauczycieli oraz pozostałych pracowników. Realizacja tych zadań uzależniona jest od możliwości budżetowych jednostek samorządu terytorialnego.

II. Metryczka Gminy Świdnica - charakterystyka Gminy Świdnica, ze szczególnym uwzględnieniem oświaty *(dane za w 2017r. wg stanu na dzień 31.08.2017)*

Metryczka Gminy Świdnica	**2016r. 31.12.2016**	**2017r. 31.08.2017**
Liczba mieszkańców gminy (zameldowanych)	16 721	16 752
Liczba mieszkańców gminy w wieku 6 -15 lat (zameldowanych)	1 795	1 820
Liczba mieszkańców gminy w wieku 3-5 lat (zameldowanych)	541	546
Budżet gminy- wydatki w zł (wykonanie za 2016r. i plan wydatków na 2017r.)	62 083 234	89 975 886
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca w zł	3 713	5 371
Subwencja oświatowa ogółem w zł w tym:	13 492 463	13 498 586
subwencja oświatowa w zł na dzieci 6-letnie w przedszkolach	0	653 415
subwencja na specjalne potrzeby edukacyjne	1 395 905	1 253 760
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia w zł Standard A do subwencji oświatowej w zł	**9 210** **5 278**	**9 361** **5 293**
Wydatki na oświatę w działach 801i 854 w zł (wykonanie za 2016r. i plan na 2017r.) **w przeliczeniu na jednego ucznia**	**22 129 920** **14 636**	**34 206 742** **23 722**
Liczba wychowanków szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę	**1 512**	**1 442**
Liczba wychowanków przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez gminę	**266**	**337**
Liczba wychowanków niepublicznych przedszkoli i punktów przedszkolnych dotowanych przez gminę	**85**	**116**
Liczba oddziałów szkolno-przedszkolnych w gminnych placówkach oświatowych	**80 + 12**	**78 +15**
Średnia liczba uczniów na oddział szkolno-przedszkolny w gminie	**19,33**	**19,11**
Liczba nauczycieli (etatów) zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych	**156,03**	**181,29**
Liczba pracowników niepedagogicznych (etatów) zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych	**62**	**71,5**

III. Stan organizacji gminnych placówek oświatowych i baza lokalowa

Organizację placówek oświatowych na rok szkolny określają arkusze organizacji, których projekty przygotowują dyrektorzy szkół w terminie do dnia 30 kwietnia. Projekty arkuszy określają liczbę klas i uczniów każdej placówki, liczby godzin danego przedmiotu oraz przydział tych godzin dla konkretnych nauczycieli. Ostateczną organizację pracy szkół i przedszkoli określają aneksy do arkuszy opracowywane na początku września każdego roku w związku ze zmianami wynikającymi z ostatecznej rekrutacji uczniów oraz zmianami organizacyjnymi spowodowanymi m.in. wprowadzeniem nauczania indywidualnego, urlopami zdrowotnymi nauczycieli, lub zatrudnieniem nauczycieli na miejsca, które były w projekcie na vacacie. W trakcie roku szkolnego, także w drodze kolejnych aneksów do arkusza, wprowadzane są dodatkowe godziny przyznane na podstawie orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz zmiany wynikające z zaistniałych sytuacji kadrowych w danej szkole (długotrwałe zwolnienia lekarskie, urlopy macierzyńskie itp.).

1. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych w roku szkolnym 2016/17

Przedszkola publiczne realizują program wychowania przedszkolnego w ramach pięciogodzinnej podstawy programowej wychowania przedszkolnego - zatrudniają nauczycieli posiadających odpowiednie kwalifikacje oraz przeprowadzają rekrutację dzieci zgodnie z zasadą powszechnej dostępności. W gminnych przedszkolach bezpłatne nauczanie, wychowanie i opieka realizowane są w godz. od 8^{00} do 13^{00}. Przedszkola prowadzone przez Gminę Świdnica czynne są od godziny 6^{00} do godziny 17^{00}. Czas pracy każdego z przedszkoli został dostosowany do potrzeb rodziców. Za każdą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu

powyżej 5-godzinnej nieodpłatnej podstawy programowej rodzice płacą 1 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie może przekraczać 25. Gmina ma obowiązek zapewnić miejsca w przedszkolach wszystkim dzieciom w wieku 3-6 lat, przy czym dzieci 6-letnie realizują obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, z tego względu są zobowiązane do uczęszczania do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, a dyrektorzy placówek przedszkolnych są zobowiązani do kontrolowania, czy dziecko realizuje ten obowiązek.

W ubiegłym roku szkolnym wszystkie dzieci, które w terminie rekrutacji zostały zgłoszone do przedszkoli gminnych, zostały do nich przyjęte. Z danych posiadanych przez Gminny Zespół Oświaty wynika, że dzieci będące mieszkańcami Gminy Świdnica uczęszczają również do przedszkoli publicznych i niepublicznych poza gminą.

Gmina Świdnica prowadzi 2 przedszkola, w których działa 9 oddziałów przedszkolnych oraz 6 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Sieć placówek wychowania przedszkolnego w gminie jest dobra, ale nie zapewnia miejsc dla wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym.

Organizacja wychowania przedszkolnego w Gminie Świdnica w roku szkolnym 2016/2017

RODZAJ PLACÓWKI	**LICZBA**	
ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE W SZKOŁACH	**oddz.**	**uczniów**
BYSTRZYCA GÓRNA	**1**	**21**
GRODZISZCZE	**1**	**24**
LUTOMIA DOLNA	**3**	**56**
MOKRZESZÓW	**1**	**24**
RAZEM ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE	**6**	**125**
PRZEDSZKOLA		
PRZEDSZKOLE PSZENNO	**5**	**115**
PRZEDSZKOLE WITOSZÓW	**4**	**97**
RAZEM PRZEDSZKOLA	**9**	**212**
OGÓŁEM	**15**	**337**

Średnio na oddział przedszkolny w przedszkolu przypadało 23,5 dzieci, w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych przypadało 20,8 dzieci

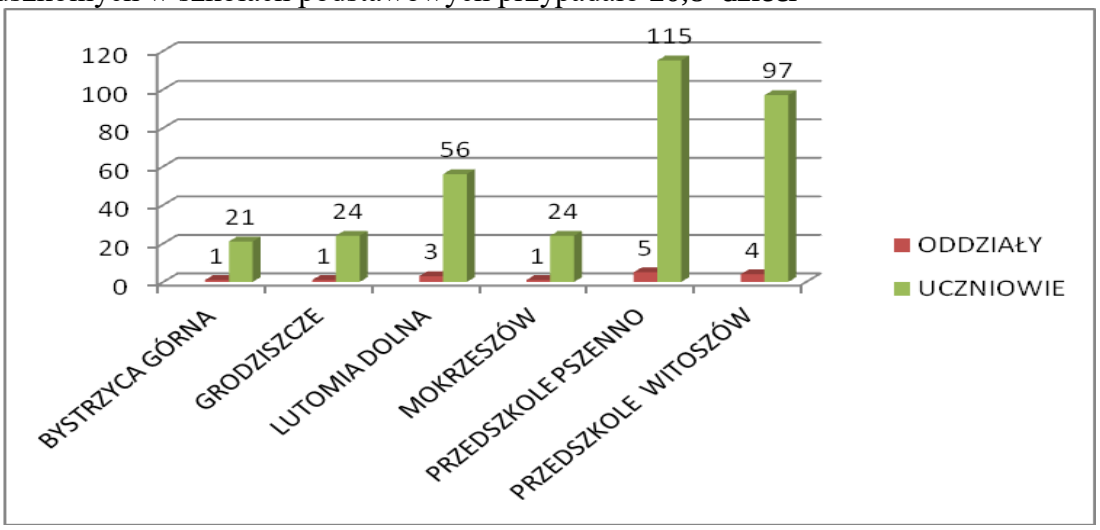

.

Na terenie gminy od kilku lat działają niepubliczne przedszkola i punkty przedszkolne, które otrzymują dotację z budżetu gminy – jej wysokość uzależniona jest od kosztów pobytu jednego dziecka w przedszkolach prowadzonych przez gminę. Na każde dziecko uczęszczające do niepublicznego przedszkola gmina przekazuje 75%, a do punktu przedszkolnego 40% kosztów pobytu dziecka w przedszkolu gminnym. Ogółem w roku szkolnym 2016/2017 do niepublicznych placówek na terenie gminy uczęszczało 96 dzieci, z tego:

- Bojanice - 11 os.
- Komorów - 16 os.
- Lubachów - 11 os.
- Lutomia I - 12 os.
- Lutomia II - 11 os., w tym 1 dziecko niepełnosprawne i objęte wczesnym wspomaganiem,
- Boleścin - 12 os., w tym 3 dzieci niepełnosprawnych i 1 dziecko objęte wczesnym wspomaganiem,
- Krzyżowa 23 os.

Gmina, zgodnie z przepisami prawa oświatowego, zwracała także innym samorządom koszty poniesionych dotacji udzielonych placówkom niepublicznym na dzieci będące mieszkańcami Gminy Świdnica (średnio na ok. 113 dzieci) oraz zwracała koszty pobytu naszych dzieci w przedszkolach publicznych prowadzonych przez inne gminy (średnio na ok. 38 dzieci). Od stycznia 2017 dzieci 6-letnie zostały objęte subwencją oświatową, co spowodowało, że liczba dzieci, za które gmina zwracała koszty pobytu w przedszkolach poza gminą uległa zdecydowanemu zmniejszeniu – w przedszkolach niepublicznych obecnie jest średnio 67 dzieci, a w przedszkolach publicznych 10 dzieci. Podsumowując, należy stwierdzić, że z edukacji przedszkolnej łącznie w minionym roku szkolnym korzystało na terenie gminy oraz w placówkach poza gminą ok. 480 dzieci w wieku 3-6 lat.

2. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2016/2017

Gmina Świdnica jest organem prowadzącym dla sześciu szkół podstawowych, w tym czterech z oddziałami przedszkolnymi oraz trzech gimnazjów, jednak, w związku z wdrożoną reformą edukacji, z dniem 31 sierpnia 2017 r. klasy gimnazjalne zostały włączone do szkół podstawowych i gimnazja zakończyły samodzielne funkcjonowanie.

SZKOŁA	KLASA I		KLASA II		KLASA III		KLASA IV		KLASA V		KLASA VI		OGÓŁEM	
	ILOŚĆ		ILOŚĆ		ILOŚĆ		ILOŚĆ		ILOŚĆ		ILOŚĆ		ILOŚĆ	
	oddz.	uczniów wg SIO	oddz.	uczniów wg SIO	oddz.	uczniów wg SIO	oddz.	uczniów wg SIO	oddz.	uczniów wg SIO	oddz.	uczniów wg SIO	oddz.	uczniów wg SIO
BYSTRZYCA	1	13	2	36	1	24	1	10	1	16	1	19	*7*	*118*
GRODZISZCZE	1	9	1	15	1	20	1	8	1	17	1	18	*6*	*87*
LUTOMIA D.	1	19	2	31	2	38	2	26	2	32	2	31	*11*	*177*
MOKRZESZÓW	1	11	1	11	1	18	1	13	1	8	1	12	*6*	*73*
PSZENNO	1	12	3	54	2	47	2	36	2	39	3	64	*13*	*252*
WITOSZÓW D.	1	20	3	62	2	49	2	39	1	26	2	26	*11*	*222*
RAZEM SZK. PODST.	6	84	12	209	9	196	9	132	8	138	10	170	54	929
GIM. LUTOMIA	2	31	2	37	2	47							*6*	*115*
GIM.PSZENNO	2	56	3	69	3	67							*8*	*192*
GIM. WITOSZÓW	3	72	3	65	3	69							*9*	*206*

RAZEM GIMNAZJA	7	159	8	171	8	183							23	513
OGÓŁEM	*13*	*243*	*20*	*380*	*17*	*379*							*77*	*1442*

SZKOŁY PODSTAWOWE – liczby uczniów w poszczególnych klasach

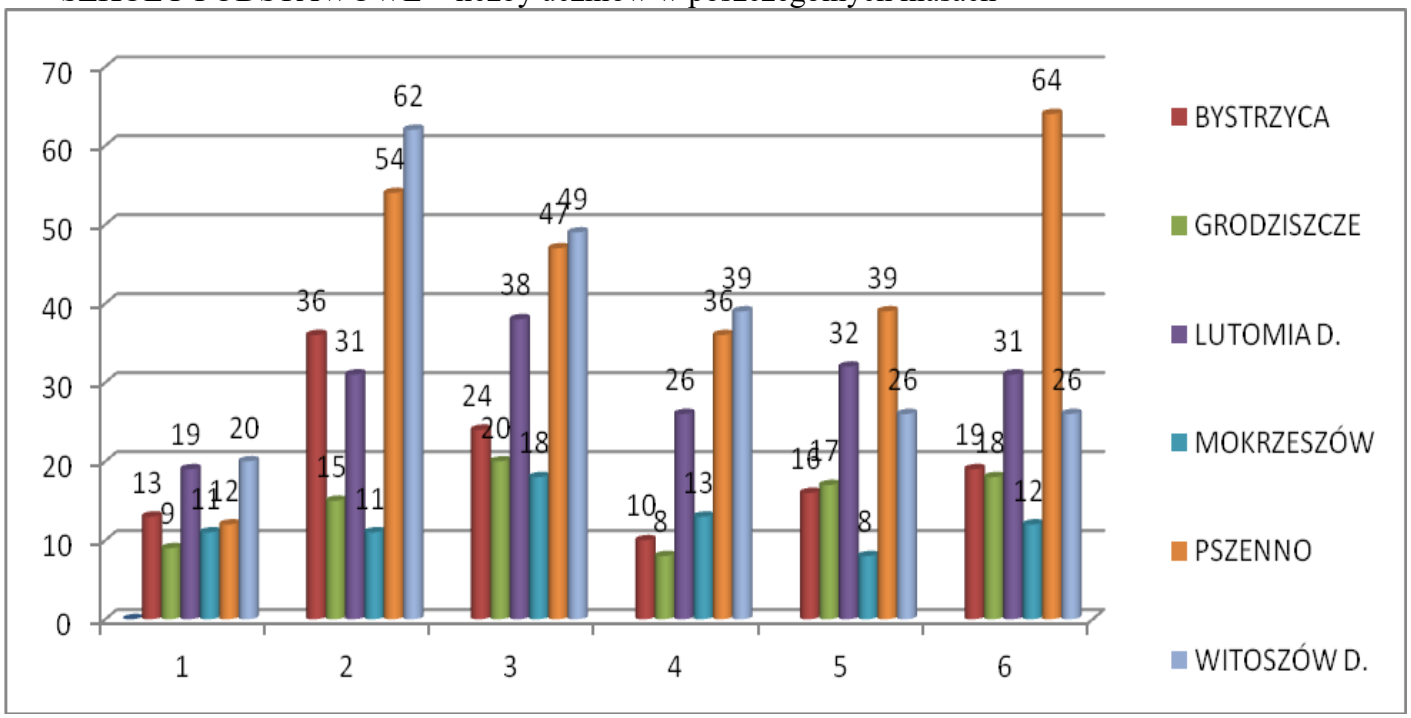

SZKOŁY PODSTAWOWE – liczby uczniów ogółem

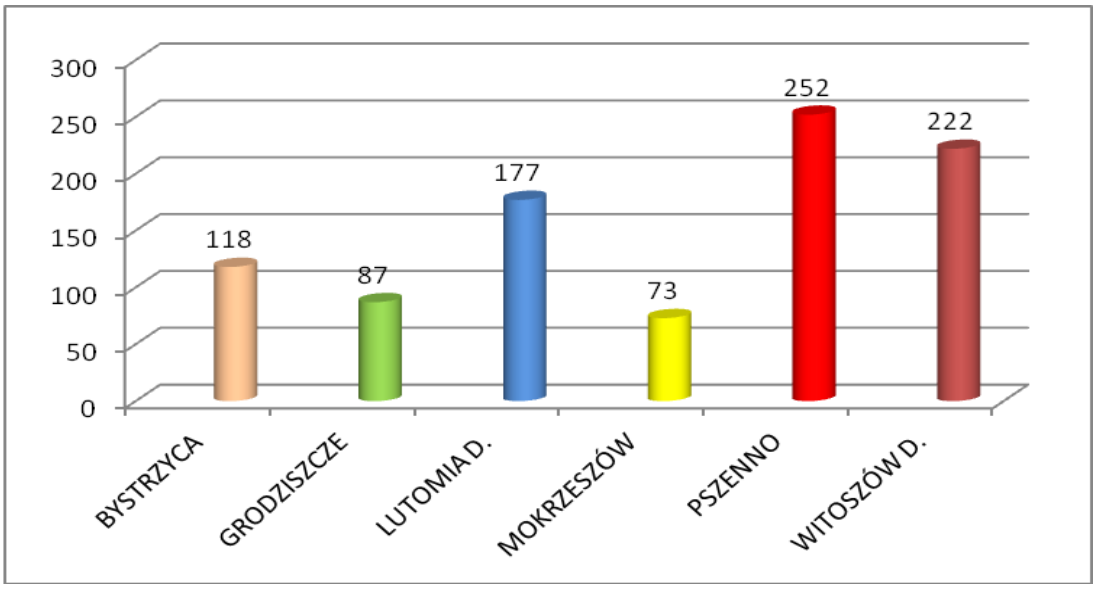

GIMNAZJA – liczby uczniów w poszczególnych klasach

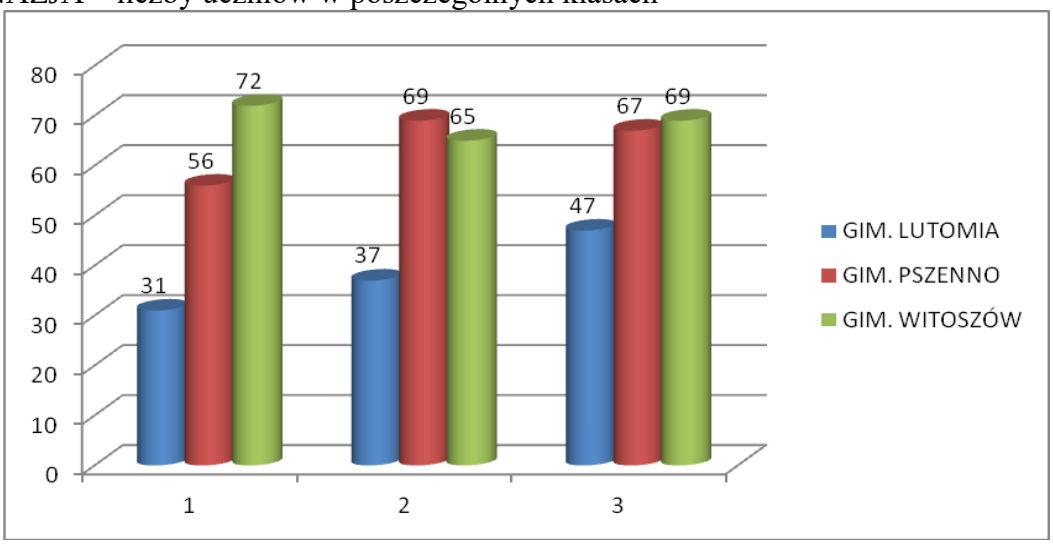

GIMNAZJA – liczby uczniów ogółem

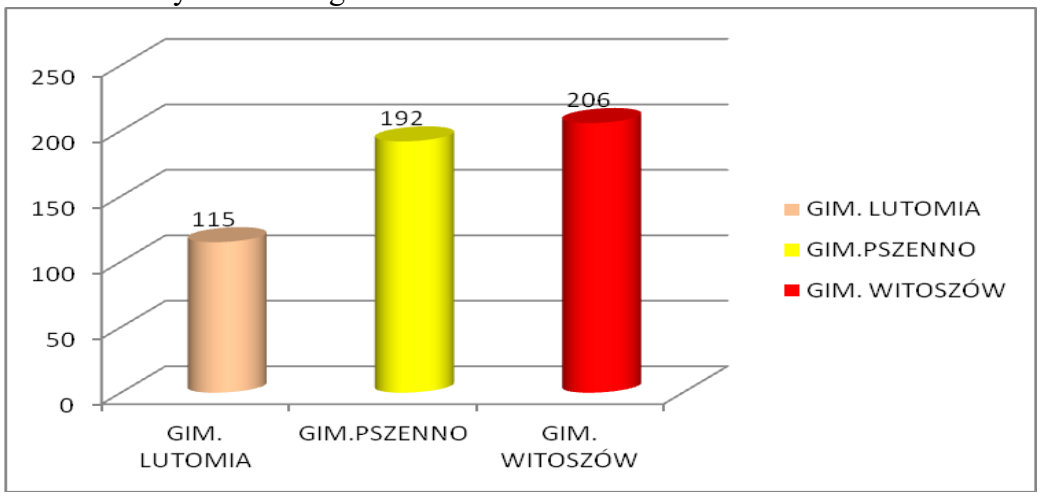

Liczby uczniów ogółem w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Świdnica

Lp.	Placówka	Oddział Przedszkolny	Szkoła	Ogółem
1	SP Bystrzyca Górna	21	118	139
2	SP Grodziszcze	24	87	111
3	SP Lutomia Dolna	56	177	233
4	SP Mokrzeszów	24	73	97
5	SP Pszenno	0	252	252
6	SP Witoszów Dolny	0	222	222
Razem		**125**	**929**	**1054**
7	Gimnazjum Lutomia Dolna	0	115	115
8	Gimnazjum Pszenno	0	192	192
9	Gimnazjum Witoszów Dolny	0	206	206
Razem		0	**513**	**513**
10	Przedszkole Pszenno	115	0	115
11	Przedszkole Witoszów Dolny	97	0	97
Razem		**212**	0	**212**
Wszystkie placówki		**337**	**1442**	**1779**

Średnio na oddział klasowy w szkole podstawowej przypadało **17,2 uczniów**, a na oddział klasowy w gimnazjum **22,3 uczniów**, natomiast przeciętnie **w gminnej klasie było 18,72 uczniów.** Liczba uczniów ogółem w gminie zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 70 uczniów, z czego w szkołach podstawowych o 54 uczniów mniej, a w gimnazjach o 16 uczniów, co jest efektem zarówno niżu demograficznego, jak i nadal dużej migracji uczniów.

Liczba etatów nauczycielskich w stosunku do liczby uczniów i liczby oddziałów

Typ placówki	Etaty nauczycielskie na oddział	Uczniowie na etaty nauczycielskie
SP Bystrzyca Górna	1,71	9,65
SP Grodziszcze	2,27	6,58
SP Lutomia Dolna	1,88	9,01
SP Mokrzeszów	1,80	7,56
SP Pszenno	1,70	11,53
SP Witoszów Dolny	1,65	11,72
Szkoły podstawowe	**1,80**	**9,73**
Gim. Lutomia Dolna	2,65	8,53
Gim. Pszenno	2,14	10,50
Gim. Witoszów Dolny	1,89	11,20
Gimnazja	**2,22**	**10,07**
Średnio w gminie	**2,01**	**9,90**

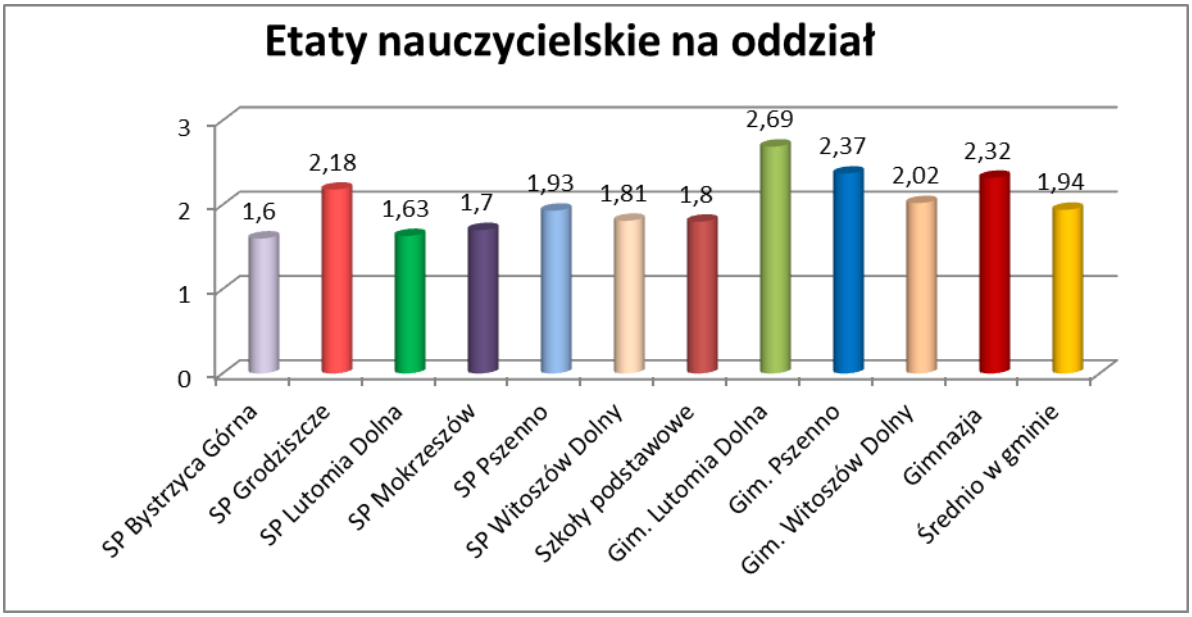

Liczba przeliczeniowych etatów nauczycielskich przypadających na jeden oddział to wskaźnik ilustrujący wysiłek pedagogiczny szkoły. Wskaźnik dotyczy kluczowego zadania samorządów, jakim jest zarządzanie poziomem zatrudnienia w szkołach.

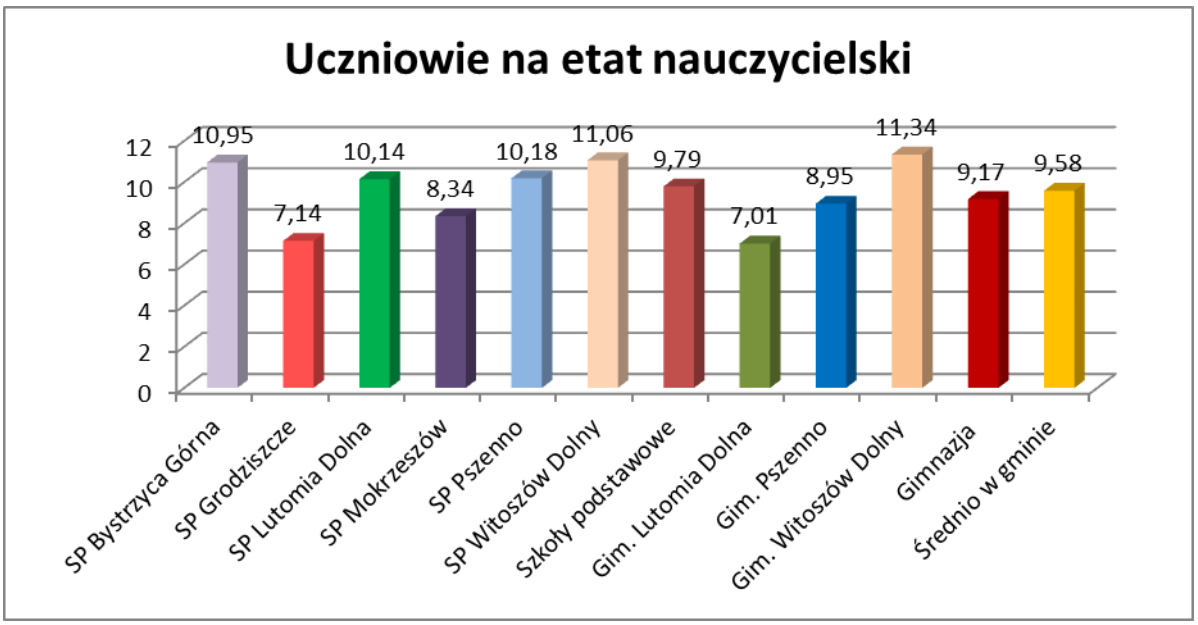

Liczba uczniów przypadających na jeden przeliczeniowy etat nauczycielski jest, obok średniej wielkości oddziału klasowego, najbardziej powszechną miarą efektywności szkół i systemów szkolnych. Niska wartość tego wskaźnika świadczy o niskiej efektywności szkół oraz o wyższych wydatkach w przeliczeniu na jednego ucznia.

3. Baza lokalowa

Wszystkie gminne przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja dysponują bardzo dobrą bazą lokalową i wyposażeniem – posiadają dobrze wyposażone sale lekcyjne, każda placówka ma co najmniej jedną pracownię komputerową, niektóre posiadają także centra multimedialne z możliwością korzystania z Internetu, posiadają nowoczesne pomoce dydaktyczne, w tym projektory multimedialne oraz tablice intektywne. Wszystkie szkoły dysponują dobrze wyposażonymi bibliotekami szkolnymi - wszystkie biblioteki zostały doposażone w nowości wydawnicze oraz książki, zarekomendowane przez uczniów, które zostały zakupione w ramach rządowego programu Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa. W placówkach, zgodnie z potrzebami dzieci i ich rodziców, działają świetlice szkolne, w których uczniowie oczekują na odjazd po zajęciach oraz odrabiają lekcje lub uczestniczą w różnorodnych zajęciach świetlicowych. W grupie świetlicowej na jednego nauczyciela nie może przypadać więcej niż 25 uczniów, z tego względu zwiększeniu uległo zatrudnienie nauczycieli w świetlicach.

Stan techniczny, bezpieczeństwo i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych, dzięki dużej dbałości dyrektorów oraz corocznych wysokich nakładów finansowych ponoszonych przez gminę, jest dobry, a w niektórych przypadkach nawet bardzo dobry. Organ prowadzący dokłada także starań, aby systematycznie polepszać warunki pracy oraz obniżać koszty eksploatacyjne placówek oświatowych (zwłaszcza koszty ogrzewania), z tego względu w okresie wakacji podjęto inwestycje w zakresie termomodernizacji obiektów szkolnych w Grodziszczu oraz w Pszennie. Prace termomodernizacyjne obejmowały szeroki zakres, m.in.:

- w SP Pszenno:

- wymiana instalacji co w budynku szkoły i sali gimnastycznej
- wymiana okien w salach uczniowskich, na korytarzach
- prace modernizacyjne w kotłowni szkolnej
- ocieplenie elewacji budynku szkoły
- wymiana instalacji wodno–kanalizacyjnej i remont kapitalny toalet uczniowskich.

- w SP Grodziszcze:

- wymiana instalacji co w budynku szkoły

- wymiana okien i parapetów zewnętrznych w całym budynku
- prace modernizacyjne w kotłowni szkolnej – zmiana sposobu ogrzewania
- ocieplenie elewacji budynku szkoły, remont schodów zewnętrznych
- montaż pomp ciepła i instalacji fotowoltaicznych.

Dla poprawy funkcjonowania szkół w okresie letnim Gmina Świdnica wykonała też parking przy szkole w Lutomi Dolnej i drogę dojazdową do SP Witoszów.

Podczas wakacji w gminnych szkołach i przedszkolach wykonano szereg prac remontowych oraz dostosowujących pomieszczenia szkolne do potrzeb szkoły ośmioklasowej i przedszkolne dla potrzeb dzieci w wieku 3-6 lat. W związku z reformą oświaty niezbędne było doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne do chemii, fizyki, biologii oraz geografii dla klas siódmych. Zakupiono ponadto komputery do pracowni komputerowych w miejsce starych i wysłużonych, które nie spełniały już wymagań technicznych. Niezbędne było także doposażenie szkół w szafki szatniowe dla uczniów klas siódmych, a także w dodatkowe stoliki i krzesełka. Ponadto zamontowano urządzenia na placu zabaw i zakupiono zabawki i pomoce dydaktyczne dla przedszkolaków.

- SP Bystrzyca – malowanie sal dydaktycznych, zakup szafek szatniowych dla uczniów kl. siódmych, doprowadzenie wody do sali chemicznej i wyposażenie pracowni chemicznej w meble, zakup pomocy dydaktycznych do chemii, fizyki, biologii i geografii, zakup komputerów do pracowni, remont pokoju nauczycielskiego i wyposażenie w nowe meble;
- SP Grodziszcze – ze względu na termomodernizację zakupy pomocy dydaktycznych do pracowni przedmiotowych i komputerów zaplanowano na wrzesień/październik;
- SP Lutomia Dolna- własnymi siłami wykonano malowanie kilku klas oraz korytarzy;
- SP Mokrzeszów – remont pracowni komputerowej - instalacja sieci elektrycznej i komputerowej oraz doposażenie w meble i komputery, zakup podstawowych pomocy dydaktycznych do pracowni chemicznej, fizycznej, biologicznej i geograficznej;
- SP Pszenno - w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy budynkami SP i byłego gimnazjum, wstawiono drzwi do biblioteki na I piętrze; zmodernizowano pracownię komputerową (wymiana komputerów i oprogramowania nie spełniającego wymagań bezpieczeństwa- wymieniono w pracowni 13 komputerów uczniowskich na komputery poleasingowe z systemem operacyjnym Windows 10; w celu podniesienia bezpieczeństwa zamontowano kamery na korytarzach szkoły oraz dodatkowych dwóch kamer zewnętrznych pozwalających na monitoring miejsca szczególnie narażonego na akty wandalizmu i kontrolowanie miejsca montażu pompy powietrza, ze względu na wysoki koszt urządzenia; dokonano zakupu stolików i krzesełek uczniowskich do 3 sal dydaktycznych oraz dodatkowych pojedynczych stolików i krzesełek do innych klas ze względu na zwiększenie liczby uczniów w klasie IV b do 26; w związku z wymianą okien i różnicami w wymiarach nowych okien zamontowano nowe żaluzje w tych salach, które ze względu na wymogi BHP (sala komputerowa) lub duże nasłonecznienie od strony wschodniej (sale uczniowskie) muszą być zacienione; doprowadzono światłowód do pomieszczenia szkoły (bez nakładów finansowych placówki).
- SP Witoszów Dolny – rozbudowa dwóch sal dydaktycznych (inwestycja w trakcie realizacji), zakup mebli do 4 sal dydaktycznych, modernizacja pracowni komputerowej, drobne prace malarskie, wymiana drzwi, montaż urządzeń na placu zabaw;
- Przedszkole Pszenno – zakup mebli do oddziału 6-latków, 2 dywanów oraz zabawek i pomocy dydaktycznych;
- Przedszkole Witoszów Dolny – zakup mebli do sali dydaktycznej oraz rzutnika i ekranu, montaż urządzeń na placu zabaw.

W związku z włączeniem gimnazjów do szkół podstawowych z dniem 1 września 2017 r. w okresie wakacji dyrektorzy gimnazjów przeprowadzili pełną inwentaryzację mienia i przygotowali protokoły zdawczo-odbiorcze dla dyrektorów szkół podstawowych.

Również w SP Grodziszcze, w związku ze zmianą na stanowisku dyrektora, trwała inwentaryzacja i pod koniec wakacji nastąpiło przekazanie mienia nowemu dyrektorowi placówki.

4. Poziom nauczania.

Osiągnięcia szkolne uczniów zależą w dużej mierze od zdolności i aspiracji uczniów, ale także od wpływu środowiska rodzinnego. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. W związku ze zmianą przepisów oświatowych na zakończenie roku szkolnego 2016/2017 uczniowie klas szóstych nie pisali sprawdzianu, gdyż od nowego roku szkolnego kontynuują naukę w klasie siódmej szkoły podstawowej.

Egzamin gimnazjalny przeprowadzony był od 19 do 21 kwietnia 2017 r. Składał się on z trzech części. W części pierwszej – humanistycznej – gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego (w dwóch odrębnych arkuszach), a w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego albo tylko na poziomie podstawowym, albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu gimnazjaliści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu dziewięciu przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego.

Wyniki tegorocznego egzaminu pokazują, że uczniowie dobrze poradzili sobie z zadaniem z języka polskiego, które sprawdzało umiejętność odbioru tekstów kultury i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Większości gimnazjalistów nie przysporzyło również problemów zadanie z wiedzy o społeczeństwie sprawdzające umiejętność wykorzystania i tworzenia informacji. Z matematyki uczniowie wykazali się umiejętnością opisywania za pomocą wyrażeń algebraicznych związków między różnymi wielkościami, a z geografii umiejętnością odczytywania danych z tabeli. Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, czy niemieckiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań z zakresu rozumienia ze słuchu. Na poziomie rozszerzonym uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego i niemieckiego najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych. Egzamin wskazał również umiejętności, które gimnazjaliści opanowali słabiej. W części humanistycznej z języka polskiego trudność sprawiło uczniom między innymi zadanie sprawdzające funkcjonalne wykorzystanie wiadomości z zakresu świadomości językowej, a z historii i wiedzy o społeczeństwie zadanie dotyczące chronologii historycznej. Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie geometryczne, wymagające analizy informacji zawartych w jego treści oraz skorzystania z własności kątów wierzchołkowych i przyległych, a z fizyki – zadanie dotyczące zastosowania do obliczeń związku między masą, gęstością i objętością ciała stałego.

Tabele i wykres poniżej przedstawiają wyniki egzaminów w gminnych gimnazjach w stosunku do wyników w kraju, województwie i powiecie oraz średniej gminnej.

Wyniki egzaminów gimnazjalnych w roku szkolnym 2016/2017 (wyniki podane w %)

Przedmiot/ Placówka/ Poziom	**j. polski**	**historia**	**matematyka**	**przyroda**
Gimnazjum Lutomia Dolna	68,9	49,6	35,2	47,8
Gimnazjum Pszenno	72,5	58,8	46,3	52,3
Gimnazjum Witoszów Dolny	**78,0**	**68,3**	**56,5**	**61,0**

Gmina – średnia	**72,0**	**59,0**	**45,6**	**53,3**
Województwo	**68,1**	**57,7**	**45,4**	**51,0**
Powiat Świdnicki	**68,0**	**57,0**	**43,3**	**50,9**
Kraj	**69**	**59**	**47**	**52**

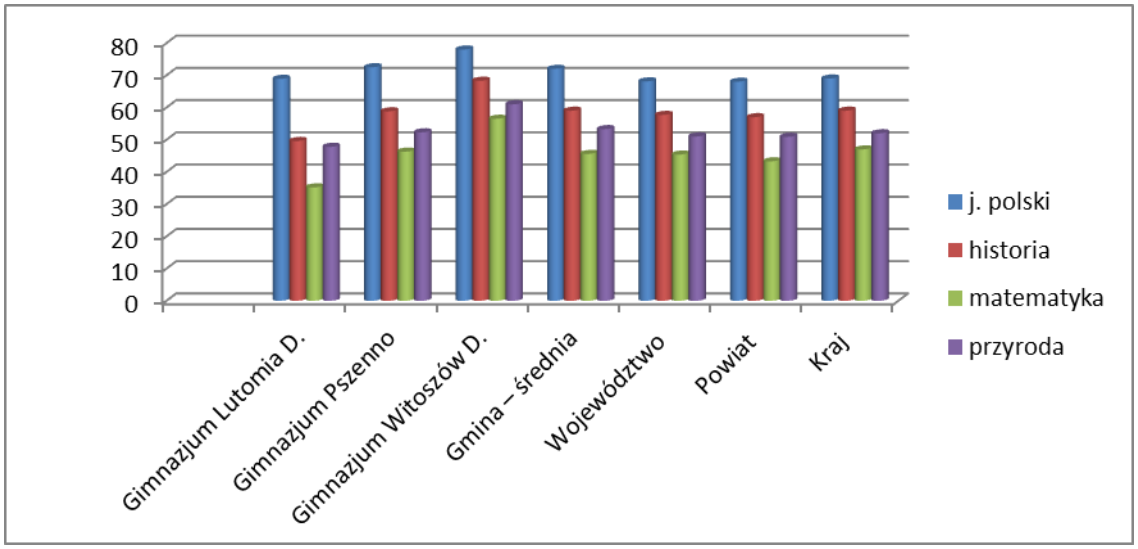

Przedmiot/ Placówka/ Poziom	**j. angielski podstawowy**	**j. angielski rozszerzony**	**j. niemiecki podstawowy**	**j. niemiecki rozszerzony**
Gimnazjum Lutomia Dolna	62,5	37,3	45,9	-
Gimnazjum Pszenno	66,5	58,4	-	-
Gimnazjum Witoszów Dolny	**76,4**	**62,5**	**74,0**	-
Gmina – średnia	**67,7**	**52,6**	**54,8**	
Województwo	**67,2**	**50,7**	**53,1**	**35,8**
Powiat Świdnicki	**66,0**	**48,9**	**53,4**	**37,3**
Kraj	**67**	**49**	**54**	**41**

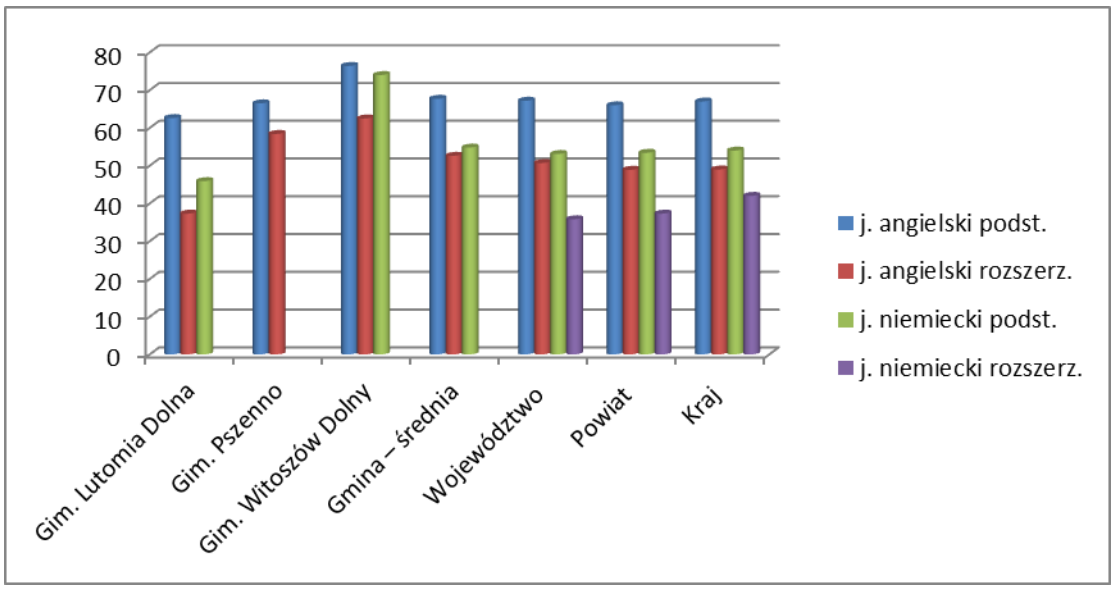

OKE we Wrocławiu GMINA ŚWIDNICA

ŚREDNIE WYNIKI SZKÓŁ Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO 2017
(tylko wyniki z wydanych zaświadczeń, arkusz standardowy, termin główny i dodatkowy, stan na dzień 29 czerwca 2017 r.)

Wyszczególnienie	*Część humanistyczna*		*Część mat.-przyrodnicza*		*j. angielski*		*j. niemiecki*		*j. francuski*		*j. rosyjski*		*j. hiszpański*		*j. włoski*	
	język polski	historia i WOS	matematyka	przedm. przyrodn.	podst.	rozsz.	podst.	rozsz.	podst.	rozsz.	podst.	rozsz.	podst.	rozsz.	podst.	rozsz.
Województwo: DOLNOŚLĄSKIE																
Liczba uczniów	**22692**	**22692**	**22692**	**22692**	**18784**	**16242**	**3805**	**1715**	**51**	**32**	**27**	**1**	**47**	**10**	**21**	**1**
Średni wynik %	***68,1***	***57,7***	***45,4***	***51,0***	***67,1***	***50,7***	***53,1***	***35,8***	***68,9***	***60,2***	***65,3***	***93,0***	***59,5***	***75,6***	***72,4***	***83,0***
POWIAT ŚWIDNICKI																
Liczba uczniów	**1187**	**1187**	**1187**	**1187**	**1006**	**911**	**184**	**38**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Średni wynik %	***68,0***	***56,9***	***43,3***	***50,8***	***66,0***	***48,9***	***53,3***	***36,7***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***
GMINA ŚWIDNICA																
Liczba uczniów	**185**	**185**	**185**	**185**	**165**	**137**	**20**	**4**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
Średni wynik %	***72,0***	***59,0***	***45,5***	***53,2***	***67,7***	***52,6***	***54,1***	***15,3***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***
GIMNAZJUM IM. UNII EUROPEJSKIEJ W LUTOMI DOLNEJ																
Liczba uczniów	45	45	45	45	35	35	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Średni wynik %	*68,9*	*49,6*	*35,2*	*47,8*	*62,5*	*37,3*	*45,9*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Stanin	*5*	*3*	*3*	*4*	*5*		*4*									
GIMNAZJUM IM. SZARYCH SZEREGÓW W PSZENNIE																
Liczba uczniów	65	65	65	65	64	40	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Średni wynik %	*72,4*	*58,8*	*45,8*	*52,1*	*66,5*	*58,4*	*40,0*	*15,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Stanin	*6*	*5*	*5*	*5*	*5*		*3*									
GIMNAZJUM IM. KSIĄŻĄT ŚWIDNICKICH W WITOSZOWIE DOLNYM																
Liczba uczniów	64	64	64	64	58	56	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Średni wynik %	*78,0*	*68,3*	*56,5*	*61,0*	*76,4*	*62,5*	*74,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Stanin	*7*	*7*	*7*	*8*	*7*		*8*									
ZESPÓŁ PLACÓWEK SPECJALNYCH W BYSTRZYCY GÓRNEJ - GIMNAZJUM SPECJALNE NR 2 W BYSTRZYCY GÓRNEJ																
Liczba uczniów	11	11	11	11	8	6	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Średni wynik %	*47,0*	*44,8*	*21,3*	*37,3*	*37,5*	*12,0*	*46,0*	*15,3*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Stanin	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*		*4*									

Wynik egzaminów jest jednym z elementów oceny jakości pracy szkoły. Wskazuje na jakich obszarach działań edukacyjnych należy skupiać uwagę, gdzie dokonywać korekt i modyfikacji, aby uzyskać poprawę wyników nauczania. Działania edukacyjne szkoły są głównie ukierunkowane na ciągły rozwój ucznia i nie może być ograniczony, a tym bardziej podporządkowany egzaminowi. Główną funkcją egzaminu jest diagnozowanie osiągnięć każdego ucznia po zakończeniu kolejnego etapu edukacyjnego. Wyniki egzaminu dają informacje mierzalne, natomiast same nie w pełni obrazują pracę szkoły, ponieważ szkoły w konkretnym środowisku mają różne możliwości. Z tego względu powinna to być informacja skorygowana i uwzględniająca czynniki środowiskowe, czyli status społeczno – ekonomiczny każdego ucznia i poziom jego aspiracji edukacyjnych, a także czynniki indywidualne, tkwiące w samym uczniu, jego uzdolnienia lub trudności w uczeniu się, zaangażowanie w uczenie, podejście do nauki oraz czynniki edukacyjne, czyli planowanie działań edukacyjnych w placówkach, dobór programów nauczania i podręczników.

Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej jest bardzo pomocny uczniom i rodzicom w chwili podejmowania decyzji o wyborze szkoły. Pozwala szybko wyrobić sobie opinię o danej placówce i jej pracy, przynajmniej w jednym, ale bardzo istotnym obszarze - przygotowaniu uczniów do egzaminów. Szkoły według kryterium EWD zostały podzielone na 5 kategorii:

1. **Szkoła sukcesu,** gdzie uczniowie osiągają ponadprzeciętny wynik na egzaminie, a szkoła może pochwalić się dodatnim EWD. Graficznie na osi współrzędnych pozycja szkoły mieści się w polu po prawej stronie powyżej osi poziomej, im bliżej prawego rogu tym lepiej.
2. **Szkoła wspierająca,** w której wynik egzaminu jest poniżej średniej krajowej, ale EWD jest dodatnie, co wskazuje to na dobrą pracę nauczycieli, którzy potrafili zmobilizować swoich słabych uczniów do wysiłku i osiągnięcia sukcesu na swoją miarę. Graficznie - pole po lewej stronie, powyżej poziomu osi współrzędnych.
3. **Szkoła neutralna** to taka, gdzie uczniowie osiągnęli wynik przeciętny, bliski średniej krajowej, jednak EWD wynosi 0, czyli szkoła nie potrafiła zmobilizować swoich uczniów do pracy. Graficznie - elipsa określająca pozycję szkoły znajduje się dokładnie na przecięciu osi współrzędnych.
4. **Szkoła niewykorzystanych możliwości,** w której wynik egzaminu jest powyżej średniej krajowej, ale ujemne EWD wskazuje na to, że uczniowie napisali swój test gorzej niż ich rówieśnicy. Sytuacja niepokojąca, bo oznacza, że nauczyciele nie potrafili rozwinąć talentów swoich podopiecznych. Graficznie - pole po prawej stronie, ale poniżej poziomej osi współrzędnych.
5. **Szkoła wymagająca pomocy** to taka, w której oba wskaźniki, czyli wynik egzaminu oraz EWD są poniżej średniej krajowej. Graficznie - pole po lewej stronie, poniżej poziomej osi współrzędnych, im niżej tym gorzej.

Spoglądając na układ współrzędnych szkoły o najlepszych wynikach będą usytuowane w prawej górnej ćwiartce, natomiast szkoły wymagające pomocy znajdą się w lewej dolnej ćwiartce. EWD dla gminnych gimnazjów za lata 2015-17 przedstawiają wykresy zamieszczone poniżej.

Wskaźnik humanistyczny dla lat: 2015-2017:

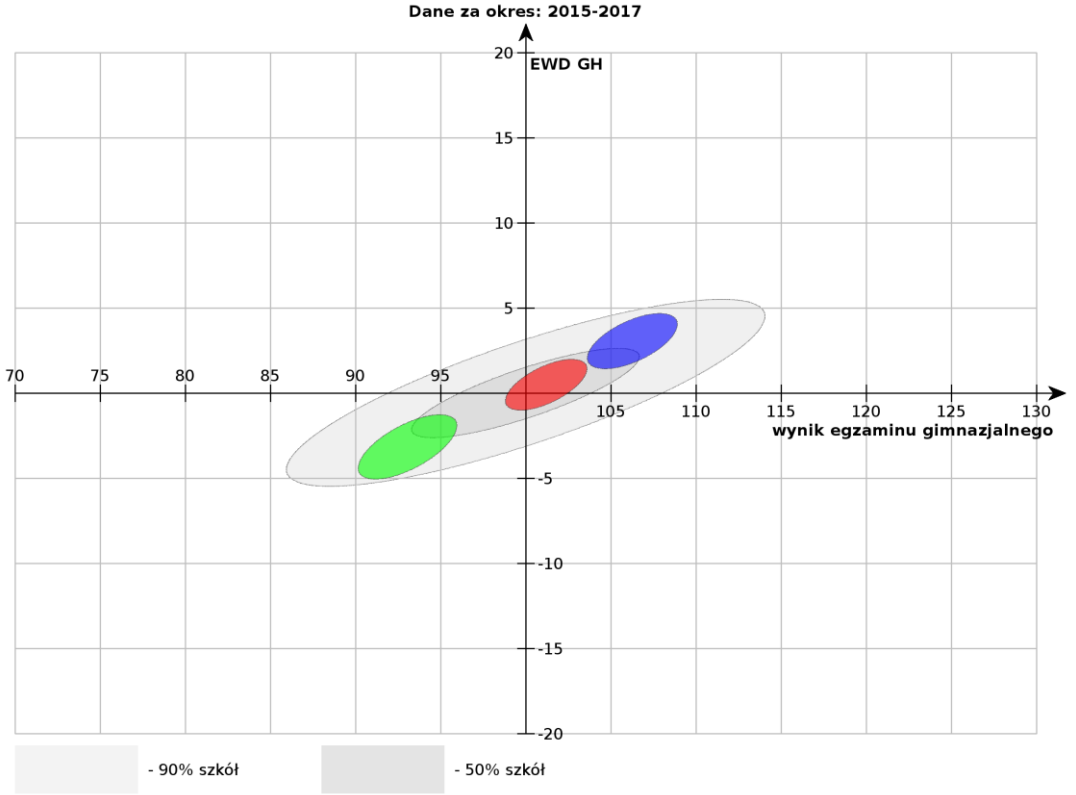

Gimnazjum w Lutomi Dolnej, Gimnazjum w Pszennie, Gimnazjum w Witoszowie Dolnym

Wskaźnik matematyczno-przyrodniczy dla lat: 2014-2016:

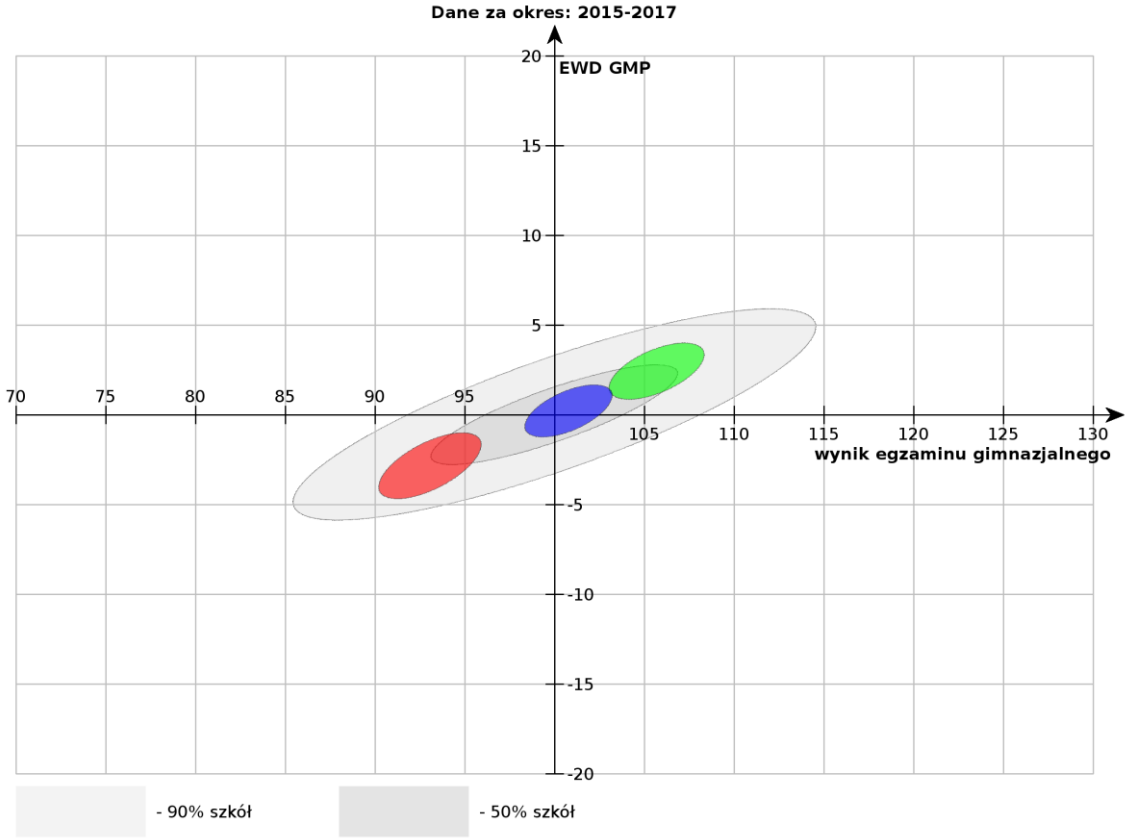

Gimnazjum w Lutomi Dolnej, Gimnazjum w Pszennie, Gimnazjum w Witoszowie Dolnym

Bardzo dobre wyniki w nauce, wzorowe zachowanie oraz liczne sukcesy w konkursach przedmiotowych na różnych poziomach (gminnych, powiatowych, wojewódzkich, a nawet ogólnopolskich), a także różnorodne osiągnięcia sportowe uczniów miały, wpływ na liczbę przyznanych stypendiów. Dwa razy, po zakończeniu I semestru oraz na zakończenie roku szkolnego, uczniowie otrzymują stypendia za osiągnięcia w nauce oraz za osiągnięcia sportowe. W minionym roku szkolnym przyznano rekordową liczbę stypendiów – ogółem było ich 409, podczas, gdy w poprzednim roku przyznano ich ogółem 357, aż o 52 mniej.

Stypendia za osiągnięcia w nauce i sporcie w roku szk. 2016/2017

Lp.	Nazwa placówki	Stypendia naukowe I semestr	Stypendia sportowe I semestr	Stypendia naukowe II semestr	Stypendia sportowe II semestr	Razem
1.	**SP Bystrzyca Górna**	6	4	11	4	25
2.	**SP Grodziszcze**	3	1	6	1	11
3.	**SP Lutomia Dolna**	9	6	19	8	42
4.	**SP Mokrzeszów**	2	-	6	-	8
5.	**SP Pszenno**	24	5	47	-	76
6.	**SP Witoszów Dolny**	7	3	21	8	39

	Razem	**51**	**19**	**110**	**21**	**201**
1.	**Gim. Lutomia D.**	6	18	13	20	57
2.	**Gim. Pszenno**	17	10	22	6	55
3.	**Gim. Witoszów D.**	26	6	50	14	151
	Razem	**49**	**34**	**85**	**40**	**181**
	Ogółem	**100**	**53**	**195**	**61**	**409**

ZADANIA PRIORYTETOWE PLACÓWEK OŚWIATOWYCH GMINY ŚWIDNICA W ROKU SZKOLNYM 2016/2017

1. **Podnoszenie jakości pracy szkół i poziomu nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania kompetencji kluczowych.**
2. **Rozwijanie zainteresowań uczniów i odkrywanie talentów – realizacja projektów i programów edukacyjnych.**
3. **Kształtowanie zaangażowanych postaw obywatelskich i społecznych m.in. poprzez propagowanie idei wolontariatu, edukację samorządową, zdrowotną i ekologiczną.**
4. **Wspieranie doskonalenia kadry pedagogicznej z uwzględnieniem potrzeb placówek oświatowych oraz założeń reformy oświaty.**
5. **Wdrażanie i utrwalanie zasad dobrego zachowania.**

Realizacja priorytetów w placówkach oświatowych i podejmowane działania:

Ad. 1. Podnoszenie jakości pracy szkół i poziomu nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania kompetencji kluczowych.

SP Bystrzyca Górna:

- systematyczne badanie osiągnięć uczniów (sprawdziany diagnostyczne po przerobieniu nowej partii materiału), analiza uzyskanych wyników, wyciąganie stosownych wniosków, dążenie do uzupełniania braków,
- prowadzenie kół zainteresowań (m. in. kółko teatralne, matematyczne, plastyczne, przyrodnicze) i zajęć wyrównawczych dla uczniów wymagających wsparcia,
- stosowanie podczas zajęć aktywnych metod i form pracy uczniów, stawianie zadań związanych z obserwacją różnorodnych zjawisk, eksperymentowaniem oraz samodzielnym wyciąganiem wniosków,
- organizowanie wycieczek edukacyjnych,
- stosowanie elementów oceniania kształtującego, a także samooceny (prze uczniów) własnych postępów w nauce,
- udział w Ogólnopolskim Konkursie Nauk Przyrodniczych „Świetlik”,
- ewaluacja wewnętrzna, w roku szk. 2016/2017 dot. zagadnienia: W jakim stopniu ocenianie w naszej szkole służy celom edukacyjnym?,
- pokazywanie dzieciom różnych metod uczenia się również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, próba wzbudzenia w uczniach ciekawości i zachęcanie do wyszukiwania potrzebnych informacji,
- praca w grupach – wspólne zadania, konkursy, zabawy, tworzenie plakatów, diagramów, ankiet itp.

SP Grodziszcze:

- przeprowadzanie sprawdzianów i diagnoz, opracowywanie planów indywidualnych dla uczniów jako realizacja wniosków z diagnoz;

- pomoc uczniom w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych poprzez indywidualizację pracy uczniów na lekcjach, pracę na zajęciach wyrównawczych;
- rozwijanie zainteresowania sportem podczas dodatkowych zajęć sportowo-rekreacyjnych
- diagnozowanie dzieci i kwalifikowanie ich na zajęcia wyrównawcze i rozwijające;
- wspieranie zdolności i zainteresowań uczniów poprzez udział w zajęciach rozwijających, konkursach, wycieczkach;
- dostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości uczniów;
- stosowanie elementów oceniania kształtującego;
- praca w zespołach nauczycieli, przeprowadzanie ewaluacji wewnętrznej
- praca metodą projektu
- stosowanie na lekcjach TK, prace w grupach;
- przeprowadzanie doświadczeń i eksperymentów zgodnie z tematami zajęć;
- współpraca z nauczycielami uczącymi w poszczególnych klasach;
- dbanie o dobry klimat w klasie i atmosferę sprzyjającą uczeniu się;
- wspieranie uczniów w budowaniu poczucia własnej wartości;
- wykorzystywanie w czasie zajęć urozmaiconych pomocy dydaktycznych;
- stosowanie metod aktywizujących;
- korzystanie z zasobów Internetu, multibooka, e-podręcznika;
- wykorzystywanie w pracy dydaktycznej sposobów przyswajania wiedzy przez uczniów w oparciu o przeprowadzoną obserwację technik uczenia się preferowanych przez uczniów;
- prowadzenie zajęć dodatkowych pozalekcyjnych dla uczniów, zwłaszcza w kl.6, w celu przygotowania do sprawdzianu szóstoklasisty, a także zajęcia wyrównawcze w celu wyrównania braków, uzupełnienia wiedzy i zrównania szans edukacyjnych;
- diagnozowanie technik uczenia się uczniów - zdobyte informacje posłużyły do lepszego doboru metod i ich modyfikacji do pracy na zajęciach;
- rozpoznawanie zainteresowań, talentów i oczekiwań uczniów- opracowanie oferty zajęć doskonalących, rozwijających i pogłębiających wiedzę uczniów;
- przeprowadzanie i opracowywanie wyników próbnych sprawdzianów szóstoklasisty i właściwego, przedstawianie wyników i wniosków uczniom i rodzicom;

SP Lutomia Dolna:

W zakresie działań dydaktycznych związanych z podnoszeniem jakości pracy i poziomu szkoły kontynuowano w szkole zajęcia rewalidacyjne, dydaktyczno – wyrównawcze (w ramach tzw. wolontariatu) oraz indywidualne z uczniami o specyficznych potrzebach edukacyjnych (na podstawie orzeczeń PPP). Szkoła może poszczycić się aktywnym udziałem w konkursach i zawodach sportowych rangi powiatowej i wojewódzkiej, np.: „zDolny Ślązaczek", „Pegazik", „Kangurek" i „Olimpus". Efektem tego są znaczące sukcesy uczniów, co wpływa na ich wszechstronny rozwój oraz promocję szkoły i gminy w środowisku. Podjęte działania:

- ćwiczenia w pisaniu sprawdzianów - praktyczne działanie uczniów,
- szczegółowe analizowanie sprawdzianów napisanych przez uczniów, uzupełnianie i utrwalanie umiejętności,
- gromadzenie testów w postaci papierowej,
- organizowanie testów diagnostycznych (humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych oraz językowych) po I semestrze i II semestrze,
- organizowanie szkolnych konkursów, których celem było rozwijanie talentów, utrwalenie wiadomości zdobytych w szkole podstawowej oraz zachęcenie uczniów do pozytywnej rywalizacji,
- przystąpienie do konkursu „zDolny Ślązaczek",
- udział klas V i VI w programie „Insta.ling.pl – skuteczna nauka słówek".

SP Mokrzeszów:

- Przeprowadzono badania edukacyjne wybranych kluczowych umiejętności, zgodnie z planem badań opracowanym na cykl kształcenia.
- Stosowano elementy oceniania kształtującego w bieżącym ocenianiu.
- Modyfikowano, na podstawie śródrocznych wyników badań dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela, plany nauczania w trakcie bieżącej pracy nauczyciela.
- Wykorzystywanie przez nauczycieli bogatej bazy dydaktycznej oraz stosowanie metod aktywizujących (burza mózgów, rozwiązywanie problemów, lekcja odwrócona) doświadczalnych, badawczych w celu zwiększanie aktywności uczniów na zajęciach i rozwijania ich umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy w praktyce.
- Stosowanie technologii informacyjno- komunikacyjnej na zajęciach z wykorzystaniem nowoczesnych pomocy dydaktycznych, w tym tablic interaktywnych:
    - wizualizacja treści (np. prezentacje, filmy, animacje),
    - wykorzystanie e-booków, ćwiczeń interaktywnych, testów, programów.
    - wprowadzenie elementów grywalizacji na zajęciach - w tym z użyciem aplikacji, narzędzi TIK: np. Kahoot, LerningsApps,
- Angażowanie rodziców w proces uczenia się własnego dziecka – przekazywanie informacji zwrotnej o poziomie osiągnięć, dobrze i słabo opanowanych umiejętnościach lub wiadomościach, wskazywanie rodzicom w jaki sposób pomagać dziecku w nauce.
- Współpraca nauczycieli uczących w danym oddziale w zakresie wspierania kształcenia najsłabiej opanowanych umiejętności.
- Realizacja projektów edukacyjnych w tym międzyszkolnych m. in z wykorzystaniem międzynarodowej platformy e Twinning.
- Wykorzystywanie na lekcjach przyrody innowacyjnej platformy e-learningowej Edusciene
  i zgromadzonych na niej zasobów, łączenie się z naukowcami Polskiej Akademii Nauk.
- Nauka programowania na zajęciach komputerowych od klasy III.
- Organizacja działań zaplanowanych w programie wychowawczym szkoły w korelacji ze Szkolnym Programem Wspierania Uzdolnień oraz Szkolnym Systemem Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jak również wspierających uczniów ze specjalnymi potrzebami.
- Edukacja czytelnicza:
    - udział w działaniach MEN propagujących czytelnictwo wśród dzieci,
    - współpraca z Biblioteką Miejską w Świebodzicach i Świdnicy – udział w warsztaty i spotkania z autorami książek dla dzieci.

SP Pszenno:

- udział uczniów klas I – VI w:
    - licznych konkursach plastycznych, wiedzy i zawodach sportowych
    - licznych wycieczkach edukacyjnych (np. wyjazd do lasu, bezpieczne poruszanie się po drogach, gospodarstwo wiejskie, straż pożarna, biblioteka miejska, redakcja Wiadomości Świdnickich, basen w Świebodzicach, zielona szkoła (Polanica Zdrój, Duszniki Zdrój), Warszawa, warsztaty ekologiczne w Schronisku Młodzieżowym w Lubachowie)
    - wyjazdach do Teatru Lalki i Aktora w Wałbrzychu, Teatru Polskiego we Wrocławiu, Teatru w Świdnicy oraz kina
    - audycjach muzycznych (Filharmonia Sudecka)
    - szkolnym projekcie „Książka moich marzeń”
    - zajęciach pozalekcyjnych zumby
    - zajęciach wspomagających oraz artystycznych prowadzonych w ramach godzin statutowych
    - zajęciach prowadzonych przez psychologa szkolnego na godzinach wychowawczych
- udział uczniów klas I – III w:

- teście dojrzałości szkolnej w klasach pierwszych
- diagnozie wiadomości ucznia po ukończeniu kolejnego etapu nauczania
- diagnozie logopedycznej uczniów klasy pierwszej
- badaniach słuchu uczniów klasy pierwszej
- zajęciach rewalidacyjnych oraz korekcyjno – kompensacyjnych
- zajęciach wspomagających prowadzonych przez psychologa i logopedę
- zajęciach bibliotecznych

- udział uczniów klas IV – VI w:
  - zajęciach teatralno – wokalnych,
  - badaniach słuchu uczniów klas szóstych
  - zajęciach rewalidacyjnych
  - lekcjach bibliotecznych
  - zajęciach wspomagających prowadzonych przez psychologa
  - diagnozie wiadomości z poszczególnych przedmiotów
- nauczyciele na lekcji:
  - systematycznie diagnozują postępy uczniów w nauce poprzez stosowanie testów, ankiet oraz obserwacji
  - indywidualizują proces nauczania i wychowania zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami uczniów
  - stosują metody aktywizujące
  - współpracują z PPP
  - rozwijają zainteresowania uczniów na lekcjach

CERTYFIKATY:

1. Bezpieczniki Taurona – włącz dla dobra dziecka MEN.
2. Lepsza szkoła edycja 2016/2017 Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe
   - Mierzenie poziomu wiedzy
   - Analiza osiągnięć uczniów.
3. Opowieść o żydach polskich, lekcja na żywo. Organizacja Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN we współpracy z Narodowym Instytutem Audiowizualnym i Centrum Edukacji Obywatelskiej.
4. Certyfikat uczestnictwa w programie „5 porcji warzyw, owoców lub soku". Organizacja – Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.
5. Certyfikat uczestnictwa w kampanii edukacyjno – prewencyjnej „Ambasadorzy Bezpiecznego Internetu". Organizacja – Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.
6. Certyfikat Kapituły Ogólnopolskiego Konkursu Artystycznego „Klasa ze snów". Godło szkoły zainteresowanej technologicznie.
7. Certyfikat uczestnictwa w programie „Wybieram wodę". Organizacja – Polskie Towarzystwo Dietetyki oraz Instytut Promocji Zdrowia i Dietorepapii.
8. Certyfikat projektu Bezpieczna Szkoła – Bezpieczny Uczeń. Organizacja – Studium Prawa Europejskiego.
9. Uczymy się samorządności pod patronatem Wójta Gminy Świdnica (2014).

SP Witoszów Dolny:

W celu podnoszenia jakości pracy szkoły i poziomu nauczania dla uczniów mających trudności w nauce prowadzone były zajęcia wyrównawcze z różnych przedmiotów we wszystkich grupach wiekowych (9 grup) oraz zajęcia indywidualne prowadzone przez pedagoga szkolnego, nauczycieli przedmiotów - głównie języka polskiego, j. angielskiego i matematyki. W ramach pracy świetlicy szkolnej i biblioteki prowadzone były również zajęcia wspomagające uczniów w nauce oraz zorganizowano pomoc koleżeńską. Prowadzono szereg zajęć rozwijających zdolności: kółka zainteresowań, zajęcia taneczne (3 grupy), projekty

edukacyjne, konkursy szkolne i poza szkolne. Uczniowie brali udział w 39 konkursach o różnorodnym zasięgu.

W celu rozpoznania trudności w nauce przeprowadzone zostały badania przesiewowe: słuchu, wzroku, stomatologiczne, postawy ciała i uzdolnień dzieci. Na początku roku szkolnego wychowawcy klas przebadali wszystkich uczniów pod względem określenia stylów uczenia się co pozwoliło dostosować odpowiednie metody i formy pracy z każdym zespołem klasowym. W szkole działa spójny system udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej każdemu uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Kontynuowane były tzw. „Drzwi otwarte w szkole", czyli konsultacje indywidualne dla rodziców. W znacznym stopniu poprawiają się kontakty rodziców ze szkołą. Na początku i na końcu roku szkolnego przeprowadzono diagnozę osiągnięć uczniów. Wyniki diagnoz wypadają na dobrym poziomie.

Mając na uwadze podnoszenie kwalifikacji w kierunku poszukiwania nowych rozwiązań w zakresie poprawy efektów kształcenia nauczyciele brali udział w 37 różnych formach doskonalenia zawodowego. Nauczyciele prowadzą zajęcia lekcyjne metodami aktywizującymi z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu multimedialnego. Wszystkie sale lekcyjne wyposażone są w nowoczesny sprzęt: komputery, projektory, ekrany oraz 3 tablice interaktywne. Kolejny rok w szkole systematycznie wdrażano ocenianie kształtujące wspomagające proces uczenia się.

Gimnazjum Lutomia Dolna: Zgodnie z diagnozami przeprowadzonymi przez Szkolny Zespół ds. Badań Edukacyjnych w ubiegłym roku szkolnym szczególnym kształceniem na wszystkich przedmiotach zostały objęte umiejętności, które wypadły najsłabiej:

- czytanie ze zrozumieniem oraz tworzenie własnego tekstu,
- argumentacja i wnioskowanie.

- W ramach udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej regularnie odbywały się zajęcia pozalekcyjne dla uczniów mający trudności edukacyjne oraz specjalistyczne wskazania poradni. Były to zajęcia wyrównawcze z : matematyki, języka polskiego, historii i WOS oraz przedmiotów przyrodniczych.
- Dla uczniów z dysleksją prowadzone były zajęcia korekcyjno – kompensacyjne. Dodatkowym wsparciem na regularnych zajęciach socjoterapeutycznych prowadzonych przez pedagoga szkolnego zostały objęte dzieci sprawiające kłopoty wychowawcze.

Powyższe działania zaowocowały widocznym podniesieniem efektów kształcenia w przypadku uczniów regularnie korzystających z zaproponowanej im formy pomocy.

Gimnazjum Pszenno: W szkole:

- prowadzono analizę wyników uczniów klas pierwszych po sprawdzianie po szkole podstawowej,
- prowadzono analizę wyników egzaminu gimnazjalnego oraz próbnych egzaminów gimnazjalnych,
- znacząco wzbogacono księgozbiór biblioteki szkolnej, zgodnie z wyborem i propozycjami uczniów,
- prowadzono zajęcia wyrównawcze i rewalidacyjne oraz konsultacje dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- prowadzono koła przedmiotowe rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- uczniowie osiągnęli wysokie wyniki egzaminów gimnazjalnych oraz liczne sukcesy w konkursach i zawodach na różnych poziomach.

Gimnazjum Witoszów Dolny:

- systematycznie prowadzono analizę wyników egzaminu gimnazjalnego oraz próbnych egzaminów gimnazjalnych,
- wzbogacono księgozbiór biblioteki szkolnej, zgodnie z oczekiwaniami uczniów, co przyczyniło się do wzrostu czytelnictwa,
- przygotowywano uczniów do różnorodnych konkursów wiedzy.

Ad. 2. Rozwijanie zainteresowań uczniów i odkrywanie talentów – realizacja projektów i programów edukacyjnych.

SP Bystrzyca Dolna:

- Realizacja programów edukacyjnych opracowanych na potrzeby działających w szkole kół zainteresowań (m. in. kółka teatralnego, matematycznego, plastycznego, sportowego, przyrodniczego),
- Zorganizowanie „Szkolnego Pokazu Talentów" (uczniowie klas IV -VI),
- Organizowanie różnorodnych konkursów wewnątrzszkolnych i zachęcanie uczniów do udziału w konkursach pozaszkolnych, pomoc w przygotowywaniu się do nich (m.in. Świetlik – ogólnopolski konkurs przyrodniczy; Kangur – międzynarodowy konkurs matematyczny, Olimpusek – ogólnopolski konkurs języka angielskiego, konkurs powiatowy „Śladami bohaterów „W pustyni i w puszczy" i innych),
- prowadzenie zajęć dodatkowych dla uczniów uzdolnionych matematycznie, proponowanie uczniom różnych gier i zabaw logiczno – matematycznych,
- zachęcanie do brania udziału w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, ogólnopolskich również interaktywnych,
- Program Edukacji Antytytoniowej „Bieg po zdrowie",
- Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj formę",
- Projekt Ekologiczny „Moja EKOjczyzna",
- realizacja projektu czytelniczego w klasach 4-6 Czytanie to wyzwanie.

SP Grodziszcze:

- udział w Dolnośląskim Festiwalu Nauki w Dzierżoniowie;
- szkolny konkurs wiedzy o wodzie z okazji Światowego Dnia Wody;
- udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych (np. zajęcia umuzykalniające - m.in. nauka gry na dzwonkach);
- zachęcanie i przygotowanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych i klasowych: konkurs kolęd, konkurs plastyczny "Owoce i warzywa w szkole", konkurs na najładniejszy różaniec, konkurs plastyczny „Ulubione zwierzątko", konkursy: „Mistrz tabliczki mnożenia", „Mały Omnibus", „Mistrz chińczyka";
- przygotowanie uroczystości szkolnych i klasowych: Dzień Babci, festyn szkolny, przedstawienie "Kolędników misyjnych";
- akcja "Klasa III czyta młodszym";
- rozwijanie talentów sportowych, udział w projekcie :Mały Mistrz", „Dzień dziecka na sportowo;
- udział dzieci w warsztatach zdobienia pierniczków świątecznych;
- wyjazdy do teatru oraz do kina;
- udział warsztatach ceramicznych w Zagrodzie Kraszowickiej, poznawanie dawnych zawodów;
- wycieczka do Muzeum Miejskiego w Dzierżoniowie w ramach „Festiwalu nauki" i spotkanie z archeologiem pt. "Dzieje zapisane w Ziemi";
- wycieczki tematyczne w ramach realizacji programu, np. w pole, do lasu, nad rzekę o różnych porach roku;
- spotkanie z ciekawymi ludźmi: z rolnikiem, z policjantem, z ks. biskupem, fotografem, pielęgniarką;
- udział w „Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej""
- udział w zawodach sportowych: w ramach Gminnej Ligi Szkół Podstawowych, Ferie na Sportowo, turniej piłki siatkowej dziewcząt „Volleymania", Olimpiada Przedszkolaka;
- przeprowadzenie Tygodnia Polonistycznego, podczas którego każdy chętny uczeń na miarę swoich możliwości mógł wziąć udział w konkursach: kaligraficznym, językowym, pięknego czytania i ortograficznym;

- uczniowie uczestniczyli w wyjazdach kulturalnych, spotkaniach, apelach, imprezach, konkursach szkolnych i gminnych, a działania te przyczyniły się do wzmocnienia pozytywnego wizerunku szkoły;
- w klasach realizowany był szkolny program wychowawczy i profilaktyczny oraz klasowy program wychowania i profilaktyki opracowany z uwzględnieniem sugestii uczniów i ich rodziców, kształtujący umiejętności komunikacyjne, asertywność, empatię, poszanowanie zasad i norm społecznych i zasad dobrego zachowania, szacunek do każdego człowieka, a także ideę wolontariatu;

SP Lutomia Dolna:

- udział w ogólnopolskim programie „Mały Mistrz" - rozwijanie zainteresowań sportem i kulturą fizyczną,
- udział uczniów w międzyszkolnych zawodach sportowych,
- prowadzenie Szkolnego Koła Turystycznego,
- udział w programie „ Akademia Bezpiecznego Puchatka"

Realizacja projektów i programów edukacyjnych:

- „Pij mleko" – dla uczniów klas 0-VI
- „Owoce w szkole" – dla uczniów klas I-III
- Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła"
- „Bezpieczny Puchatek" – wychowanie komunikacyjne dla klas I
- „Aktywnie po zdrowie" – program profilaktyczny nt. zdrowego odżywiania
- Program- „Szkółki kolarskie"
- Program „Multisport"
- Program „Mały Mistrz"
- Zajęcia sportowe w ramach Szkolnego Koła Sportowego

Do najważniejsze sukcesów w minionym roku szkolnym należy zaliczyć:

Konkursy gminne i powiatowe:

- Dolnośląski Konkurs Poezji i Prozy Religijnej „Jan Paweł II" – I miejsce w kategorii śpiewu i awans do finału dolnośląskiego
- Bieg Pamięci w Rogoźnicy – II miejsce, III miejsce
- Gminny Konkurs „ Arcydzieła z odpadów" – I miejsce
- Konkurs Piosenki Dziecięcej w Wałbrzychu – wyróżnienie
- Gminna Olimpiada Przedszkolaków - II i III miejsce
- Gminny konkurs „ Dzieci baśnie piszą"- wyróżnienie
- VIII Gminny Konkurs Piosenki w Języku Angielskim – I miejsce
- Gminny konkurs „Laur Młodego Samorządowca" – I miejsce
- Powiatowy Konkurs Matematyczny- IV miejsce opiekun Danuta Piątek
- Międzyszkolny Konkurs Biblijny „Ewangelia wg. św. Mateusza" – III miejsce
- IX międzyszkolny konkurs „św. Jan Paweł II i ks. Franciszek Blachnicki" – I miejsce
- Powiatowy konkurs języka angielskiego – II miejsce
- Diecezjalny konkurs plastyczny o św. Janie Pawle II – nagroda główna
- Dolnośląski konkurs poezji i prozy religijnej „Jan Paweł II – Arka" –finał
- Międzyszkolny konkurs „Jan Paweł II: - III miejsce

Konkursy ogólnopolskie:

- XVI Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Dozwolone do lat 19" w Stargardzie – III miejsce
- Konkurs Matematyczny „ Kangur" – wyróżnienie
- Konkurs plastyczy „Smok Obibok i jego Przyjaciele" – wyróżnienie
- Ogólnopolski Konkurs Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej o Puchar Prezydenta Miasta Kalisza - II miejsce
- Ogólnopolski konkurs „Zielnik" – wyróżnienie
- Kangur Matematyczny – Konkurs międzynarodowy – wyróżnienie

- Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Magia świąt Bożego Narodzenia – III miejsce
- Ogólnopolski Konkurs Plastyczny o św. Maksymilianie Marii Kolbe – wyróżnienie
- Międzynarodowy Konkurs Plastyczny „Jan Paweł II oczami dziecka”- wyróżnienie

Zawody sportowe:

- Biegi Przełajowe- strefa wałbrzyska- I miejsce
- Biegi Przełajowe – powiaty- I miejsce oraz II miejsce
- Turniej Warcab 100-polowych- strefa wałbrzyska- I miejsce, III miejsce
- Turniej Warcab 100-polowych- finał dolnośląski- III miejsce
- Zawody w Akrobatyce Sportowej „Wars i Sawa”- III miejsce
- Dolnośląskie Zawody w Akrobatyce Sportowej- I miejsce
- Międzynarodowe Zawody w Akrobatyce Sportowej- II miejsce
- Gminny Turniej Piłki Siatkowej- II miejsce
- Volleymania- turniej piłki siatkowej dziewcząt- II miejsce
- Turniej Tenisa Stołowego- strefa wałbrzyska- I miejsce, II miejsce, III miejsce

Stypendium za wyniki sportowe: w roku szkolnym 2016/2017 ośmioro uczniów uzyskało stypendia sportowe w następujących zawodach:

- I miejsce w Klokan Cup i II miejsce w Międzynarodowym Turnieju w Akrobatyce Sportowej
- III miejsce w Ogólnopolskich Zawodach Pływackich- 50m
- I miejsce w Ogólnopolskich Zawodach Pływackich -100m
- III miejsce w Otwartym Turnieju Taekwon-Do
- III miejsce bieg otwarty- Rogoźnica- Ogólnopolskie Biegi Przełajowe
- I miejsce Turniej Tenisa Stołowego strefy VI- wałbrzyskiej
- II miejsce Turniej Tenisa Stołowego strefy VI- wałbrzyskiej
- III miejsce Turniej Tenisa Stołowego strefy VI- wałbrzyskiej

SP Mokrzeszów:

Działania podjęte przez szkołę:

- Rozwijanie zainteresowań uczniów: organizacja konkursów szkolnych matematycznych, literackich, z j. angielskiego, ortograficznych, udział w konkursach zewnętrznych gminnych, międzyszkolnych, powiatowych, wojewódzkich, organizacja kół zainteresowań.
- Realizacja „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” – m.in. realizacja projektów edukacyjnych, wyjazdy do bibliotek w Świdnicy i Świebodzicach.
- Realizacja programów sportowych „ Mały Mistrz” dla klas I-III oraz programu Dolnośląskiej Federacji Sportu „Szkolny Klub Sportowy”.
- Cykl zajęć edukacyjnych z przedstawicielem Książańskiego Parku Krajobrazowego.
- Współpraca z Wałbrzyską Filharmonią – realizacja programu muzycznego „Świat muzyką malowany”.
- V Szkolny Festiwal Talentów
- Wycieczki dydaktyczne - do Hydropolis we Wrocławiu, do teatru, opery, muzeów.

SP Pszenno:

- udział uczniów klas I – VI w:
  - projekcie „Aktywni – Asertywni”
  - akcji „Sprzątanie Świata” – „Podaj dalej… drugie życie odpadów”
  - spotkaniach z przedstawicielami Policji nt. zachowania bezpieczeństwa w drodze do domu, cyberprzemocy, działań antyterrorystycznych, bezpiecznych wakacji
  - Szkolnym Przeglądzie Talentów
  - Warsztatach wokalnych w SSM Lubachów
- udział uczniów klas I – III w:
  - projekcie „Śniadanie Daje Moc” – współpraca rodziców z dziećmi
  - projekcie „Ratujemy i Uczymy Ratować” – uczniowie klasy pierwszej

- projekcie „ Soki i musy”
- projekcie „ Planeta Energii”
- programie „Mały Mistrz” – klasa pierwsza
- programie „Akademia Bezpiecznego Puchatka”
- warsztatach edukacyjnych „Ciekawe życie pszczół”
- warsztatach „Dokarmianie ptaków zimą”
- warsztatach pieczenia chleba
- akcji „Mleko w szkole” oraz „Owoce i warzywa w szkole”
- Szkolnym Konkursie Plastycznym – Mikołaj Kopernik

- udział uczniów klas IV – VI w:
  - akcji „Mleko w szkole”
  - grze czytelniczej „Między nami czytelnikami” – wyd. GWO
  - Szkolnym Konkursie Pięknego Czytania
  - Szkolnym Konkursie Recytatorskim „Pegazik”
  - Gminnym Konkursie Ortograficznym
  - konkursie internetowym „Bezpieczna droga do szkoły”
  - Ogólnopolskim Konkursie Języka Niemieckiego DaF-Kenner Kochen – wyd. PWN
  - Szkolnym Konkursie wiedzy o Mikołaju Koperniku
  - programie wychowawczym „Spójrz inaczej”.

SP Witoszów Dolny:

Szkoła posiada udokumentowane osiągnięcia w pracy z uczniami uzdolnionymi. W szkole wdrożony jest szkolny system wspierania uzdolnień. Szkoła została ponownie zgłoszona do programu MEN „Szkoła Odkrywców Talentów”. Za działania w kierunku rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów szkoła ponownie utrzymała certyfikat „SZKOŁA ODKRYWCÓW TALENTÓW”. Po raz kolejny odbył się szkolny dzień talentów pod nazwą „Wiosna z pasją”.

REALIZOWANE PROJEKTY, PROGRAMY:

- Udział w programie „ Mały Mistrz”- (klasy I- III)
- Realizacja programu : „Mleko z klasą”, „Owoce w szkole”, „Mam kota na punkcie mleka”, „Śniadanie daje moc” (certyfikat 2017), „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Bezpieczniki Taurona. Włącz dla dobra dziecka”- certyfikat
- Realizacja projektu „ Przyjaciel zwierząt” we współpracy z Towarzystwem opieki nad zwierzętami- kl. I- III
- Realizacja programu „ 5 porcji warzyw i owoców”- kl. I- III
- Udział w programie „Ratujemy i uczymy się ratować”
- Udział w ogólnopolskiej akcji „Dzień głośnego czytania”
- Udział w ogólnopolskim programie „Dzień tabliczki mnożenia”-certyfikat
- Udział w zajęciach ogólnopolskiej szkole tańca i dobrych manier „Hajdasz”
- Udział w Szkole Tańca „Carmen”, „Trzeciak”
- Udział w ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie świata”
- Tydzień dla bezpieczeństwa- spotkania z policjantem: przestępczość wśród nieletnich, bezpieczeństwo na wakacje, bezpieczeństwo w gospodarstwie rolnym
- Udział klas II w projekcie „ Asertywnie używkom” (Lubachów)
- Udział w projekcie klas VI „ Moja EkoOjczyzna” (Lubachów)
- Realizacja projektu „ Trzymaj formę, bądź aktywny”
- Tydzień wychowania – realizacja na lekcjach religii
- Udział w ogólnopolskiej akcji „Góra grosza”
- Udział w rajdzie Szkolnego Koła Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych
- Realizacja programu edukacyjnego „Bezpieczny Dolnoślązak” organizowanego przez Marszałka woj. dolnośląskiego
- Realizacja programu „ Szkolny Klub Sportowy”
- Realizacja programu „ Leśna Akademia Sportu”

- Realizacja programu „ Alfa”- bezpieczne zachowanie w przypadku zagrożenia terrorystycznego
- Wznowiono kontakt ze Szkołą Podstawową w Kopidlnie w celu realizacji projektu UE współpracy polsko - czeskiej

INNOWACYJNE ZAJĘCIA EDUKACYJNE:

- Spotkanie z policjantem kl. I-VI - bezpieczeństwo w drodze do szkoły
- Żywa lekcja historii- Bractwo rycerskie „ Kerin”- kl. III- VI
- Zajęcia profilaktyczno- edukacyjne Procter & Gamble „ Między nami kobietkami”- uczennice klas VI
- Konferencja dla rodziców „Wzorce rodzicielskie -a proces wychowania dziecka”.
- Warsztaty „ Finanse na wesoło”
- Warsztaty piernikowe w schronisku Lubachowie
- Egzamin na kartę rowerową
- Dzień Ziemi- listy dla Ziemi
- Dzień pluszowego misia- kl. I- III
- Dzień śpiocha klasy I- III
- Dzień niezwykłej fryzury kl. I- III
- Dzień talentów oraz spotkanie z Krzysztofem Zapartem- pasjonatem baloniarstwa. Zorganizowanie pokazowego lotu balonem.

Gimnazjum Lutomia Dolna:

- Projekt **„Na Własne Konto”**, koordynowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, przy współpracy z bankami spółdzielczymi i lokalnymi przedsiębiorcami oraz Fundacją na Rzecz Rozwoju Wsi „Polska Wieś 2000" im. M. Rataja. Celem projektu było poszerzenie wiedzy ekonomicznej, kształtowanie postaw przedsiębiorczych i umiejętności planowania własnej ścieżki zawodowej, kształtowanie zdolności negocjacyjnych i umiejętności współpracy. W ramach projektu odbyły się zajęcia stacjonarne w szkole oraz dwie wycieczki do Banku PKO SA w Świdnicy oraz lokalnego przedsiębiorcy pana Pawła Dąbrowskiego i jego Firmy „ DABROBAU”,
- W ramach Ogólnopolskiego Programu PoczytaMy, uczniowie z Gimnazjum im. Unii Europejskiej z Lutomi Dolnej nawiązali współpracę z Domem Seniora DPS „Marconi” w Świdnicy odwiedzając regularnie jego podopiecznych przy okazji świat państwowych, Dnia Babci i Dziadka czy świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych. Czas spędzali na wspólnym czytaniu, śpiewie i krótkich inscenizacjach teatralnych.
- Nauczyciele pracowali z uczniami zdolnymi poprzez prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania, udział w poszczególnych akademiach szkolnych czy przygotowanie ich do udziału w konkursach przedmiotowych jak:

-Diecezjalny Konkurs Misyjny – do finału zakwalifikowało się 3 uczniów
-Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych w Bystrzycy Górnej
-Gminny Konkurs Ortograficzny w Pszennie.
-Gminny Konkurs Recytatorski „Pegazik” w Bystrzycy Dolnej, uczennica zakwalifikowała się do etapu powiatowego na którym zdobyła wyróżnienie.
-Powiatowy etap konkursu z wiedzy o bohaterach „Kamienie na szaniec” Arsenał Pamięci.
-Powiatowy Konkurs Literacki "Lir... rodzaj różny", w kategorii - poezja III miejsce
-Konkurs edukacyjny „Z rodzinnego archiwum”- pierwszą nagrodę zdobyła uczennica kl. III a. Patronatem honorowym nad konkursem był Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych oraz Dolnośląski Kurator Oświaty a Organizatorem było: Archiwum Państwowe we Wrocławiu.
-Diecezjalny Konkurs Multimedialny o Janie Pawle II.

Gimnazjum Pszenno:

W szkole uczniowie mieli możliwość:

- uczestnictwa w zajęciach kół przedmiotowych,
- realizacji przedmiotowych projektów gimnazjalnych,

- udziału w międzyprzedmiotowym projekcie gimnazjalnym związanym z promocją czytelnictwa wśród młodzieży,
- udziału w warsztatach filmowych – we współpracy z Fundacją Krzyżowa,
- udziału we wszystkich konkursach z cyklu „zDolny Ślązak Gimnazjalista”,
- udziału w konkursach powiatowych organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne – w szczególności: matematycznym (II LO) i przyrodniczym (I LO),
- udziału we wszystkich konkursach przewidzianych dla gimnazjalistów w harmonogramie konkursów gminnych,
- w szkole działał ULKS „Biegacz” Pszenno,
- uczniowie współorganizowali kolejny Powiatowy Konkurs Matematyczny dla szkół podstawowych.

Gimnazjum Witoszów Dolny:

- uczniowie klas drugich w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki w Zespole Szkół Politechnicznych w Wałbrzychu wzięli udział w zajęciach „Spotkanie z fizyką”, „Spotkanie z chemią”, „Interaktywna matematyka”;
- udział w zajęciach zorganizowanych na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Wrocławskiego – pokaz doświadczeń z zakresu prądu elektrycznego;
- udział w warsztatach recytatorskich z aktorami Teatru Starego z Krakowa – zajęcia odbyły się w Klubie Bolko w Świdnicy;
- udział w warsztatach organizowanych przez Świdnicki Ośrodek Kultury w ramach projektu Alchemia Teatralna;
- grupa uczniów pod opieką psychologa szkolnego wzięła udział w warsztatach z zakresu rozwoju osobistego. Warsztaty były prowadzone przez pracowników Pracowni i Konsultacji Poradnictwa Psychologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego we Wrocławiu.

Ad. 3. Kształtowanie zaangażowanych postaw obywatelskich i społecznych m.in. poprzez propagowanie idei wolontariatu, edukację samorządową, zdrowotną i ekologiczną.

SP Bystrzyca Górna

Kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych (wolontariat, edukacja samorządowa):

- udział uczniów w zbiórce „Góra grosza” - fundusze zbierane są na potrzeby rodzinnych domów dziecka; w zbiórce darów dla Kresowian, w zbiórce nakrętek na rzecz chorych dzieci,
- aktywizowanie dzieci i młodzieży do działań na rzecz lokalnej społeczności: Przygotowanie przez uczniów klas 0 - III przedstawienia i zaprezentowanie go podczas „Mikołajkowego Spotkania” w świetlicy wiejskiej w Bystrzycy Dolnej; przygotowanie imprezy z okazji Dnia Babci i Dziadka, Święta Rodziny,
- pozostawienie uczniom inicjatywy na zorganizowanie niektórych imprez klasowych (np. Dnia Chłopca i Dnia Dziewczynek),
- udział w akcji „Zbieramy żołędzie i kasztany, zimą leśnym zwierzętom je damy”.

Działania podejmowane w ramach edukacji zdrowotnej i ekologicznej:

- realizacja tematów o tematyce prozdrowotnej oraz proekologicznej podczas obowiązkowych zajęć dydaktycznych (edukacja polonistyczna, przyrodnicza),
- zorganizowanie wycieczki pod hasłem „Ekspedycja smaków” (do hipermarketu TESCO) i udział w lekcji edukacyjnej dotyczącej zdrowego odżywiania – dzieci m. in. zdobywały wiedzę o pochodzeniu produktów i ich sezonowości oraz różnicowania diety w zależności od pór roku i bazowania na regionalnych produktach, uczyły się prawidłowego czytania etykiet (zwracanie uwagi na skład produktów i datę ważności), zdobyły wiedzę o prawidłowym nawodnieniu organizmu,
- zorganizowanie spotkania uczniów z dietetykiem – udział w pogadance na temat zdrowych zasad odżywiania,

- zorganizowanie „Dnia Zdrowego Śniadania” – samodzielne przygotowanie przez uczniów klas 0 – III kanapek ze zdrowych produktów,
- promowanie aktywności ruchowej - zorganizowanie „Mikołajkowego turnieju sportowego”, „Sportowego Dnia Dziecka” ,
- udział w programie „Mały mistrz”, którego jednym z celów jest poprawa stanu zdrowia i sprawności fizycznej uczniów klas I-III;
- udział w Szkolnym Myśliborskim Festynie Przyrodniczym w ośrodku Salamandra organizowanym przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych,
- zorganizowanie spotkania z przedstawicielami DZPK na temat dokarmiania ptaków zimą,
- organizacja gminnego konkursu przyrodniczo-ekologicznego „Świat wokół nas”,
- projekt ekologiczny „Moja EKOjczyzna”.

SP Grodziszcze

Edukacja ekologiczna:

- udział uczniów w programie „Tygodnia Ekologicznego”;
- udział w akcji "Listy do Ziemi";
- udział w konkursie ekologicznym "Prace z nieużytków" organizowanego prze SP w Bystrzycy Górnej;
- wdrażanie dzieci do segregowania śmieci;
- udział w akcji ekologicznej „Sprzątanie świata”

Edukacja samorządowa:

- wybór klasowych samorządów;
- działalność w klasach młodszych MSU i w starszych SU;
- udział w „Konkursie Wiedzy o Samorządzie”
- przeprowadzanie uroczystych apeli okolicznościowych;
- udział uczniów w akcjach organizowanych przez SU i MSU;
- uczenie dzieci prawidłowych postaw obywatelskich na różnych przykładach, np. z literatury;
- wskazywane autorytetów, postaw społecznie akceptowanych;

Edukacja zdrowotna:

- projekty: "Mleko w szkole', Owoce i warzywa w szkole";
- konkurs plastyczny i recytatorski "Owoce i warzywa w szkole", prace techniczne z warzyw,
- pogadanki i rozmowy na temat zdrowego odżywiania w ramach realizacji programu na lekcjach i z p. pielęgniarką;
- udział w projekcie "Zdrowe zęby" (wyjazd do Pszenna);
- wyjazd do schroniska w Lubachowie na zieloną szkołę w ramach projektu gminnego „AsertywNie Używkom”, realizacja projektu terapeutycznego z zakresu profilaktyki alkoholowej z elementami edukacji zdrowotnej;
- umieszczenie piktogramów i informacji o zasadach higieny w toaletach przez MSU;
- pogadanka o bezpieczeństwie na drogach, w czasie wakacji z policjantem;
- umieszczenie przez uczniów kl.3 kodeksu "Bezpieczne wakacje" ma korytarzu szkolnym;
- pogadanki i prezentacje uczennic MSU kl.3 na temat bezpiecznych wakacji w klasie 1 i 0.

Wolontariat:

- zorganizowanie przedstawienia przez klasę III: "Kolędnicy misyjni dla dzieci z Tajlandii" oraz loterii misyjnej;
- udział w zbiórce "Góra grosza", "Pomagamy zwierzętom w schronisku – zbiórka na rzecz zwierząt w schronisku Azyl", zbiórka art. papierniczych dla świetlicy środowiskowej „Zarzecze” w Świdnicy;

- udział w akcji charytatywnej „Szlachetna Paczka”;
- zbiórka fantów na cele szkolne (festyn);

SP Lutomia Dolna

- przeprowadzenie cyklu zajęć nt. „Dbamy o swoje bezpieczeństwo” (nauka przechodzenia przez ulicę, znaki drogowe, droga ewakuacyjna),
- współpraca z Gimnazjum w Lutomi Dolnej – przeprowadzenie przez uczniów zajęć dla dzieci dot. bezpieczeństwa podczas wakacji,
- zapoznanie z zasadami zachowania bezpieczeństwa nad wodą w ramach akcji „Bezpieczna woda” MEN-u, MSiR),
- wdrażanie do segregowania śmieci na terenie szkoły i w domu,
- kształtowanie przyjaznego stosunku do roślin i zwierząt (np. zajęcia nt. *„W gospodarstwie ekologicznym”, „W rodzinie wilków” , „Znamy rośliny chronione” itp.* oraz udział w akcji zbierania kasztanów i żołędzi dla zwierząt leśnych,
- udział w akcjach związanych z ochroną naturalnego środowiska człowieka – ogólnopolska zbiórka baterii,
- udział w gminnym programie „AsertywNie Używkom” – wyjazd na Zieloną Szkołę do Lubachowa,
- prowadzenie zajęć sportowych,
- omówienie i wykonanie Piramidy Zdrowego Żywienia,
- udział w przesiewowych badaniach postawy ciała,
- udział w profilaktycznych badaniach stomatologicznych i fluoryzacji zębów,
- wizyta w gabinecie pielęgniarki, pogadanki nt. zasad higieny ciała, zachowania w sytuacji pokąsania przez kleszcze,
- zdrowe odżywianie – przygotowanie zdrowych sałatek,
- realizacja w starszych klasach godzin wychowawczych oraz udział w konkursach o tematyce zdrowotnej i ekologicznej:
    - Sałatki warzywne – zdrowe odżywianie się
    - Bezpieczeństwo podczas wypoczynku zimowego oraz wypoczynku letniego
    - Konkurs na gazetkę , „Bezpieczeństwo w szkole”, „Bezpieczne ferie zimowe”
    - Czy wiesz co jesz? – zdrowo się odżywiamy
    - Udział w tygodniu bezpieczeństwa – pogadanki z policją, pielęgniarką, strażą pożarną
    - Higiena osobista warunkiem zdrowia – pogadanka
    - Aktywne formy spędzania wolnego czasu – pogadanka
    - Zwierzęta są wśród nas – pogadanka
    - Ekologia na co dzień – zachowania ekologiczne w moim domu, segregacja odpadów
    - Udział w Akademii Ekologicznej klas IV-VI
- udział dzieci z oddziałów przedszkolnych w I Gminnym Konkursie „Ekologia oczami dziecka”,
- udział szkoły w akcji: „Listy dla Ziemi”,

Działalność w ramach wolontariatu:

- zbiórka żywności, odzieży i na Kresy
- zbiórka kasztanów dla Nadleśnictwa Świdnica
- zbiórka maskotek, materiałów papierniczych dla Fundacji „Mam marzenie”
- zbiórka nakrętek dla hospicjum i Fundacji „Bliżej szczęścia”

SP Mokrzeszów

Propagowanie idei wolontariatu poprzez udział w akcjach charytatywnych tj.

- zbieranie nakrętek na rzecz hospicjum we Wrocławiu,
- „Okulary dla Afryki”, której organizatorem jest Klinika OKULUS i dr Iwona Filipecka, ambasadorka fundacji Dzieci AFRYKI i pomysłodawczyni zbiórki oraz akcji „Okuliści

dla Afryki",

- „ Szkoło Pomóż i TY", organizowana przez Fundację Na Rzecz Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych „Pomóż i Ty"
- , Góra Grosza" – zbiórka monet dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej.
- „Pasta/mydło" dla Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci Zgromadzenia Sióstr Szkolnych Notre Dame w Świebodzicach
- Zbiórka żywności i artkułów szkolnych na kresy wschodnie

Edukacja samorządowa:

- zajęcia z zakresu edukacji samorządowej na lekcjach wychowawczych, historii, przyrodzie.
- Przeprowadzenie szkolnego etapu Konkursu Wiedzy Samorządowej
- Udział w Gminnym Konkursie Wiedzy Samorządowej o Laur Młodego Samorządowca
- Zapoznanie uczniów ze statutem Młodzieżowej Rady Gminy Świdnica oraz ordynacją wyborczą.
- Działalność samorządu szkolnego
  - organizacja imprez szkolnych
  - wybory do samorządu uczniowskiego.

Edukacja zdrowotna:

- Realizacja programów „Mały Mistrz" oraz „Umiem pływać"
- Program „Owoce w szkole" finansowany przez Agencję Rynku Rolnego. Organizacja „Tygodnia warzyw i owoców".
- Program „ Doskonałe Mleko w szkole" realizowany przy współpracy z Fundacją „Mleko dla Szkół, Mleko dla Zdrowia", finansowany ze środków Unii Europejskiej i Agencję Rynku Rolnego. W programie biorą udział wszyscy uczniowie kl. 0 – VI
- Program „Trzymaj formę" współorganizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności" w ramach realizacji strategii WHO dot. Diety, aktywności fizycznej i zdrowia. W programie biorą udział wszyscy uczniowie kl. IV – VI. W ramach programu w szkole realizowane są działania w formie projektów, konkursów, wycieczek, zajęć sportowych popularyzujące zdrowy tryb życia, aktywność fizyczną oraz prawidłowe odżywianie się.
- Organizacja Światowego Dnia Zdrowia,
- Udział uczniów z klas II w "Zielonej szkole" zorganizowanej w Schronisku Młodzieżowym w Lubachowie.
- Organizacja wycieczek rowerowych, zajęć sportowych.
- Udział w zawodach sportowych.
- Szkolenie uczniów z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Ratujemy i Uczymy Ratować" organizowanego przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy.
- Działalność „Klubu Wiewiórka" w oddziale przedszkolnym, którego zadaniem jest kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia u dzieci np. uczenie dzieci prawidłowego mycia zębów, przestrzeganie higienicznego trybu życia i bezpieczeństwa poprzez pokazy, praktyczne działania, konkursy, spotkania z pielęgniarką.
- Projekt „Dzieciństwo bez próchnicy" - Edukacja, promocja i profilaktyka w kierunku zdrowia jamy ustnej skierowana do małych dzieci, ich rodziców, opiekunów i wychowawców" – realizowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu współfinansowany przez Projektu Ministra Zdrowia realizowany w oddziale przedszkolnym.
- Spotkania z pielęgniarką – fluoryzacja z zębów.

- Realizacja programów profilaktycznych w kl. II -III „Wiem co robię” oraz „Siedem kroków w kl. VI”

Edukacja ekologiczna:

- obchody „Dnia Ziemi” - organizowanie są w tym dniu inscenizacje ekologiczne przygotowywane przez uczniów kółka teatralnego oraz Szkolny Konkurs Ekologiczny. W konkursie biorą udział uczniowie klas I – III.
- Warsztaty ekologiczne dla kl. 0-III przeprowadzone przez pracownika Zarządu Parków Krajobrazowych
- Udział w akcji proekologicznej „Listy dla Ziemi” klas 0-VI.
- Projekt ekologiczny „Moja EkoOjczyzna” dla klas VI we współpracy ze schroniskiem młodzieżowym w Lubachowie i Gminą Świdnica.

SP Pszenno

- udział uczniów klas I – VI w:
- konkursie „Z Rodzinnego Archiwum”
- uroczystościach szkolnych oraz apelach
- obchodach świąt narodowych
- lekcjach o Polsce – nauka symboli narodowych
- zajęciach o tematyce ekologicznej
- uroczystościach środowiskowych, szkolnych i klasowych
- akcji pomocy dla Domu Małego Dziecka w Wałbrzychu
- akcji pomocy dla Schroniska dla zwierząt w Świdnicy
- akcji „Pączek dla Afryki”
- akcji Listy dla Ziemi
- akcji „Sprzątanie Świata” – „Podaj dalej… drugie życie odpadów”
- tworzeniu ogródków ekologicznych
- warsztatach ekologicznych w SSM Lubachów
- akcjach wolontariatu (zbieranie nakrętek, porządkowanie grobów, czytanie młodszym uczniom przez starszych kolegów, organizowanie zabaw podczas długiej przerwy, pomaganie wzajemne uczniom)
- warsztatach zdrowego żywienia organizowanych przez rodziców uczniów
- udział uczniów klas I – III w:
- zabawie andrzejkowej – wdrażanie do kultywowania polskich zwyczajów ludowych
- prelekcji dotyczącej wolontariatu – wyjaśnienie pojęcia wolontariatu, wspólne ustalenie sposobów niesienia pomocy
- konkursie plastycznym o Mikołaju Koperniku – patronie szkoły
- udział uczniów klas IV – VI w:
- Gminnym Konkursie o Laur Młodego Samorządowca
- spotkaniu z Siostrami Misjonarkami w celu niesienia pomocy dzieciom z Afryki
- pogadance zdrowotnej „Między nami kobietkami”

SP Witoszów Dolny

W ramach propagowania wolontariatu miały miejsce następujące działania uczniów i nauczycieli:

- zbiórka przyborów szkolnych i słodyczy dla Domu Dziecka w Betlejem,
- porządkowanie zaniedbanych grobów przed Uroczystością Wszystkich Świętych – dwukrotne wyjście na cmentarz ,
- II Półmaraton Świdnicki – rozdawanie jabłek i wody zawodnikom za metą,
- pomoc dla dwóch rodzin dzieci ze szkoły – paczki świąteczne z potrzebnymi artykułami,
- Orszak Trzech Króli – rozdawanie koron i śpiewników,
- Jasełka w Hospicjum o. Pio w Świdnicy i Koncert Kolęd w Hospicjum o. Pio,
- Akcja Betlejem- uczniowie wszystkich klas mogli wykonać palmy wielkanocne lub ozdoby świąteczne, które następnie sprzedawane były przez wolontariuszy w Niedzielę

Palmową na kiermaszu w kościele. Pozyskane środki w całości przekazane zostały na organizację letniego wypoczynku dla dzieci z Domu Dziecka prowadzonego przez polskie Siostry Elżbietanki w Betlejem.

W ramach edukacji samorządowej:

- udział w Gminnym Konkursie o „Laur Młodego Samorządowca"- II miejsce,
- współorganizowanie Wieczoru Kolęd dla lokalnej społeczności,
- zorganizowanie Festynu Rodzinnego
- aktywna działalność Samorządu Uczniowskiego na terenie szkoły (kampanie wyborcze, zebrania, podejmowanie decyzji itp.),
- zorganizowanie III Rajdu Górskiego na Kalenicę,
- organizacja kiermaszów świątecznych, dyskotek, wycieczek, imprez klasowych, wolontariat

W ramach edukacji zdrowotnej w szkole miały miejsce różnorodne działania:

- badania stomatologiczne uczniów, badanie wzroku, badanie słuchu, badanie uzdolnień,
- warsztaty z zakresu higieny jamy ustnej i pozyskanie pasty do zębów dla każdego ucznia od firmy Colgate,
- realizacja projektu edukacyjnego „Sprawny Dolnoślązaczek", „Mały Mistrz",
- realizacja programów Mleko z klasą, Owoce w szkole, Śniadanie daje moc, „5 porcji warzyw i owoców",
- realizacja programu „ Ratujemy i uczymy ratować",
- realizacja projektów „ Trzymaj formę", „Wf z klasą" , „Leśna Akademia Sportu",
- realizacja programu „ Klub Bezpiecznego Puchatka" i „ Bezpieczniki Taurona. Włącz dla dobra dziecka",
- realizacja zajęć pozalekcyjnych : SKS dla dziewcząt i chłopców z klas IV- VI oraz zajęć sportowych dla uczniów klas I- III, zajęcia muzyczno- ruchowe dla uczniów klas I- III,
- kółko ekologiczno- zdrowotne kl. IV- VI,
- uzyskanie przez uczniów klas IV kart rowerowych,
- organizowanie przez szkołę dla klas VI kursu PCK „ Mały Ratowniczek",
- udział uczniów klas II w programie „ Asertywnie Używkom"- zielona szkoła,
- udział w ogólnopolskiej akcji „Bezpieczne Wakacje",

W ramach edukacji ekologicznej zrealizowano następujące działania:

- udział w ogólnopolskiej akcji „ Sprzątanie świata"
- udział w konkursie „ Listy do Ziemi"
- organizacja szkolnego Dnia Ziemi
- całoroczna zbiórka surowców wtórnych : nakrętki
- udział w projekcie klas VI „ Moja Ekojczyzna" (Lubachów)
- szkolny happening ekologiczny

Gimnazjum Lutomia Dolna

- Wycieczka edukacyjna do Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy podczas której uczniowie zetknęli się z poobozowymi reliktami byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego, obejrzeli film historyczny przygotowany w oparciu o wspomnienia i relacje byłych więźniów oraz wzięli udział w warsztatach edukacyjnych. Uczestnicy wyjazdu złożyli wiązankę kwiatów pod ścianą śmierci - miejscem masowych egzekucji więźniów. Przedsięwzięcie ma charakter cykliczny – co roku, w takiej lekcji historii biorą udział klasy drugie.
- Uroczyste obchody świąt państwowych (11 listopada, 3 maja), które odbywają się z zachowaniem pełnego ceremoniału szkolnego. Uczniowie chętnie biorą udział w uroczystościach na szczeblu gminnym (dożynki, święta państwowe, festyny rodzinne).
- Uczniowie aktywnie działają w wolontariacie współpracując z niepełnosprawnymi dziećmi ze Specjalnego Ośrodka Wychowawczego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Augustianek w Bielawie. Dzięki tym działaniom uwrażliwiają się na potrzeby osób

niepełnosprawnych, zapobiegają ich wykluczeniu społecznemu oraz zwiększają własne poczucie tolerancji.

- Edukacja samorządowa była prowadzona na zajęciach WOS i historii Istotnym elementem edukacji samorządowej jest przygotowanie uczniów do udziału w konkursie o Laur Młodego Samorządowca. W tym roku zespół z gimnazjum zdobył główną nagrodę. W ramach edukacji samorządowej w otwartych lekcjach WOS brali udział radni Gminy Świdnica.
- Projekt „Pojednani w sporcie" organizowany przez Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Wsi Burkatów, w ramach którego podczas warsztatów uczestnicy poznali tajniki wolontariatu i wiedzę z zakresu profesjonalnego planowania i organizowania imprez sportowych. W ramach projektu liczna grupa młodzieży uczestniczyła w zajęciach dotyczących wolontariatu, jego aspektów prawnych oraz organizacji imprez sportowych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się pokazy udzielania pierwszej pomocy.
- Projekt Moja Eko-Ojczyzna- uczniowie klas I wzięli udział w dwudniowych, wyjazdowych ćwiczeniach ekologicznych w SSM w Lubachowie, gdzie realizowali w formie zajęć terenowych podstawę programową z biologii, geografii i chemii. Celem projektu było podniesienie świadomości ekologicznej młodzieży, współdziałanie młodego pokolenia z instytucjami na co dzień stykającymi się z problemem ochrony środowiska naturalnego, promowanie postawy i aktywności ekologicznej wśród młodzieży.

Gimnazjum Pszenno

W szkole realizowano program wychowawczy zawierający liczne elementy edukacji samorządowej – w szczególności w klasie drugiej, w której nadrzędnym celem wychowania jest hasło *GIMNAZJALISTA CZŁONKIEM SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ I LOKALNEJ,* a oczekiwane efekty działań wychowawczych to:

- gimnazjalista buduje silne więzi ze szkołą, gminą, powiatem,
- zna tradycje i piękno naszej małej ojczyzny – gminy, regionu i naszego kraju,
- angażuje się w życie społeczne,
- uzupełnia i rozwija swoją wiedzę o Patronie,

- przygotowywano uczniów do udziału w dorocznym konkursie o „Laur Młodego Samorządowca",
- w szkole działa Szkolny Klub Wolontariusza, którego działania są skoncentrowane głównie na opiece nad Domem Małego Dziecka w Wałbrzychu,
- w szkole prężnie działa Samorząd Uczniowski, który podejmował wielokrotnie różnorodne akcje – np. wsparcia dla schronisk dla zwierząt,
- w szkole działa 13 ŚDSH „MAFIKENG" zrzeszając ok. 30 harcerzy,
- w ramach projektu „Trzynastka" harcerze prowadzili sklepik szkolny,
- w szkole realizowane są programy prozdrowotne (np. „Trzymaj formę") oraz proekologiczne (np. „Stań po zielonej stronie mocy"),
- uczniowie mieli możliwość udziału w warsztatach ekologicznych – we współpracy z Fundacją Krzyżowa,
- uczniowie brali czynny udział w programie „Mogiłę Pradziada ocal od zapomnienia" zarówno poprzez zbiórkę środków jak też prace na cmentarzu polskim na Ukrainie (dzięki wsparciu Gminy Świdnica).

Gimnazjum Witoszów Dolny

- "Pojednani w sporcie" to nazwa szkolenia wolontariackiego z inspiracji GOKSiR-u, a zrealizowany przez GLKS „Świdnica". Na ideę „Zaczynaj razem z dobrymi ludźmi. Wyłóż im reguły gry, bądź z nimi w ciągłym kontakcie, motywuj ich i nagradzaj. Jeżeli wszystko to będziesz czynił sprawnie, nie może się nie udać".
- w ramach współpracy ze Szkołą Podstawową w Witoszowie Dolnym oraz środowiskiem lokalnym zorganizowano zbiórkę najpotrzebniejszych artykułów dla uczniów i ich

rodziców, którzy ucierpieli w trakcie pożaru w Witoszowie Dolnym i zostali oni również objęci pomocą psychologa Gimnazjum w Witoszowie Dolnym.

- czworo uczniów gimnazjum wzięło udział w szkoleniu wolontariuszy „Zanim pomożesz… (czyli o odpowiedzialnym wolontariacie zagranicznym) zorganizowanym przez Fundację Go'n'Act; w gimnazjum od kilku lat działa „Klub Wolontariusza", który w ramach swoich działań realizował np. pomoc w nauce i odrabianiu zadań domowych uczniom klas I-IV ze szkoły podstawowej, pomoc w nauce rówieśnikom, czytanie bajek przedszkolakom, czy też opiekę nad osobą niepełnosprawną. Wolontariusze sprzątali zaniedbane nagrobki, angażowali się w akcję „Podaruj paczkę na Kresy" oraz zorganizowali zbiórkę przyborów szkolnych na rzecz wychowanków Domu Dziecka w Betlejem. Wspólnie z dziećmi przygotowywali ozdoby świąteczne, które następnie sprzedane zostały, a dochód przeznaczony został dla wychowanków Domu Dziecka w Betlejem. Włączali się również w akcję „Wielka Zbiórka Książek", zorganizowaną przez Fundację Zaczytani, której celem jest wyposażenie bibliotek Małego Pacjenta w szpitalach, Domach Dziecka, przychodniach, hospicjach.
- Z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego uczniowie pracowali w ramach wolontariatu w schronisku dla zwierząt „Azyl" co dwa tygodnie w soboty przez cały rok szkolny.

Przedszkole Pszenno

- Przedszkolaki uczestniczą w akcjach społecznych mających na celu uwrażliwianie ich na pomoc innym ZWIERZĘTOM POMAGAMY, BO DOBRE SERCE MAMY,
- Wydarzeniem, które stało się już tradycją Przedszkola jest organizowanie zbiórki darów dla zwierząt ze schroniska w AZYL w Dzierżoniowie,
- **GÓRA GROSZA** - akcja organizowana przez Towarzystwo „Nasz Dom" i polega na zbiórce monet o nominałach od 1grosza do 5 złotych. Celem akcji jest zebranie funduszy na pomoc dzieciom wychowującym się poza własną rodziną, w tym na tworzenie takich programów, które pozwolą dzieciom wrócić do domu bądź tworzenia takich miejsc, które będą w miarę swoich możliwości zbliżone do domu rodzinnego oraz programów, które pozwolą im spokojnie dorastać.
- Działania ekologiczne w Przedszkolu, świadczą o wrażliwości dzieci na piękno otaczającego nas świata, tego bliskiego obok nas ale i również tego, którego możemy obserwować poprzez wycieczki i wędrówki wakacyjne naszych wychowanków. Realizujemy te działania poprzez spotkania z ciekawymi ludźmi, którzy opowiadają dzieciom o swoich pasjach oraz w akcjach, np. : warsztaty W KRAINIE MIODU, DNI PRZYJACIÓŁ LASU, LISTY DLA ZIEMI", BAJKOWY LAS", KONKURS WIEDZY KOLOGICZNEJ „EKOLOGIA OCZAMI DZIECKA".
- DZIEŃ PUSTEJ KLASY W BAJKOWEJ DOLINCE - ten dzień mógłby mieć różne nazwy: Dzień Inspirujących Spacerów, Dzień Odkrywania Lasu, Dzień Odpoczynku na Łące, Dzień Parkowych Zabaw – wszystko zależało od tego, jaki pomysł na jego spędzenie znajdą nauczyciele i ich uczniowie.
- Udział w akcji Sadzimy 1000 drzew na minutę.

Przedszkole Witoszów Dolny

edukacja samorządowa

- Jasełka w wykonaniu dzieci z udziałem rodziców i władz lokalnych. Przedszkolaki przebrane za aniołki, królów, pasterzy oraz dzieci z różnych krajów witały w szopce narodzonego Pana Jezusa w Betlejem. Wypowiedzi dzieci przeplatane były pięknymi kolędami i pastorałkami oraz tańcami.
- Dzieci złożyły przedświąteczną wizytę w Urzędzie Gminy Świdnica, gdzie spotkały się z wójtem gminy i obdarowały gospodarza gminy ręcznie robionymi ozdobami wielkanocnymi, recytowały wierszyki i śpiewały piosenki. Dzieci poznały Urząd Gminy, pracę pani wójt Teresy Mazurek oraz innych pracowników urzędu.

edukacja zdrowotna

- współpraca z pielęgniarką w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny osobistej - co miesiąc dzieci uczestniczyły w pogadankach prowadzonych przez pielęgniarkę na temat zasad higienicznego trybu życia (np. zapobiegania zachorowaniu na grypę i chorób brudnych rąk). Od pani pielęgniarki otrzymywałam broszury o tematyce zdrowotnej, które rozprowadzałam wśród dzieci i rodziców, opiekunów
- dzieci miały okazję przypomnieć sobie, jak należy dbać o zęby, co jeść, aby były zdrowe i mocne, czym je myć, kiedy i jak długo - przedszkolaki utrwaliły swoją wiedzę i obiecały dbać o zęby. A na koniec zajęć ochoczo wykonywały karty pracy, rozwiązywały zagadki i kolorowały obrazki.

edukacja ekologiczna

Realizacja Programu Ekologicznego i Ogólnopolskiego Programu „Kubusiowi Przyjaciele Natury"

Ad. 4. Wspieranie doskonalenia kadry pedagogicznej z uwzględnieniem potrzeb placówek oświatowych oraz założeń reformy oświaty.

SP Bystrzyca Górna

- Udział nauczycieli w radach szkoleniowych. („Szkolny program wspierania uzdolnień"- kompleksowy program wsparcia szkoły w zakresie rozwijania uzdolnień„ Aktywizujące i twórcze metody pracy z uczniem", .„Motywowanie uczniów do nauki"),
- Udział nauczycieli w warsztatach dotyczących nauki programowania „Balti I" – szkoła otrzymała certyfikat w IV edycji programu Mistrzowie Kodowania,
- Udział nauczycieli w konferencjach na temat „Reforma edukacji 2017r. – Zmiany w kształceniu ogólnym, specjalnym i zawodowym oraz w obszarze wychowania i profilaktyki",
- Indywidualny udział nauczycieli w interesujących ich i przydatnych w pracy z uczniami kursach, warsztatach (np. „Mistrzowie kodowania – warsztaty z podstaw programowania w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej")

SP Grodziszcze

- warsztaty metodyczne dla nauczycieli "Dla dzieci, o dzieciach, z dziećmi" KLANZA;
- konferencja "Jak zachęcić dziecko do nauki?";
- konferencja na temat: „Reforma oświaty 2017", w tym nowej podstawy programowej;
- konferencja "Sprawny Dolnoślązaczek";
- szkoleniowa RP "ocenienie kształtujące";
- szkolenie na temat obsługiwania platformy Fronter;
- szkolenie „Programowanie";
- konferencja szkoleniowo – formacyjna pt. „Towarzyszenie osobom młodym w odkrywaniu swojego powołania", organizowanej przez Wydział Katechetyczny Świdnickiej Kurii Biskupiej;
- warsztaty metodyczne dla katechetów pt. „Duszpasterstwo dzieci i młodzieży w Eucharystycznym Ruchu Młodych", organizowanych przez Wydział Katechetyczny Świdnickiej Kurii Biskupiej;

SP Lutomia Dola

- Spotkanie informacyjne - „Rola nauczyciela i jego zadania w świetle nowej podstawy programowej"
- Reforma edukacji 2017 – zmiany w kształceniu ogólnym. Edukacja wczesnoszkolna
- tym jak radzić sobie z trudnościami i wygórowanymi oczekiwaniami „ Kto tu rządzi? Ja czy mój uczeń"
- Wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Edukacja wczesnoszkolna w świetle zapisów nowej podstawy programowej
- Metoda aktywnego słuchania muzyki wg Batti Strauss- interpretacja muzyki
- Zadania nauczyciela przedszkola wg nowej podstawy programowe

- Uzależnienia dzieci i młodzieży od komputera i Internetu – diagnoza, pomoc psychologiczna
- Terapia poznawczo – behawioralna zaburzeń odżywiania – anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się
- Przygotowanie do algebraizacji
- Diagnoza funkcjonalna specyficznych trudności w uczeniu się matematyki
- Szkolenia dotyczące nowej podstawy programowej
- „Prawidłowe dokonywanie zmian kadrowych w placówkach oświatowych”- Europejskie Centrum Rozwoju Kadr
- „Techniki motywacji uczniów- jak sprawić, by chciało im się uczyć”- Instytut Szkoleniowy Gowork.pl Warszawa
- „Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych”- Wetpol.

SP Mokrzeszów

W ramach realizacji działań wynikających z planu doskonalenia zawodowego na bieżąco nauczyciele zapoznawani byli z projektami zmian oraz zmianami w prawie oświatowym wynikającymi z reformy oświaty. Odbyły się szkolenia w zakresie:

- Wykorzystanie Dolnośląskiej Platformy Edukacyjnej.
- Nauczanie przedmiotów przyrodniczych w oparciu o eksperyment - nauczyciele przyrody
- Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Czynnościowe nauczanie matematyki w klasach I-III szkoły podstawowej – nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej.
- Zmiany w przepisach oświatowych – e szkolenie
- Praktyczny wymiar oceniania kształtującego

W maju dwie nauczycielki wzięły udział w dwudniowym Seminarium Kontaktowym e-Twinning, którego celem było szkolenie nauczycieli z programowania w klasach I-III oraz wykorzystanie platformy eTwinning do realizacji projektów międzyszkolnych i międzynarodowych. W drugim semestrze wszyscy nauczyciele wzięli udział w szkoleniach z nowych podstaw programowych nauczanych przedmiotów.

Zostało również przeprowadzone szkolenie przez pracownika Powiatowej Komendy Straży pożarnej w Świdnicy dotyczące ewakuacji obiektów dydaktycznych.

SP Pszenno

- udział nauczycieli w szkoleniach WDN:
- Akademia GWO:
  - „Specjalne metody na specjalne potrzeby – czyli uczniowie ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi’
  - „Ta straszna matematyka? Co zraża do niej uczniów i jak się przed tym bronić”
  - „Pomóc uczniowi, pomóc sobie. O sposobach reagowania na trudne zachowania uczniów”
- Policja: działania antyterrorystyczne
- Ośrodek Rozwoju Kompetencji Edukacyjnych: „Myślenie algorytmami. Nauka programowania. Edukacja wczesnoszkolna. Poziom I”.
- udział nauczycieli w szkoleniach zewnętrznych:
- DODN Wałbrzych: wdrażania nowej podstawy programowej
- Wydawnictwo GWO: Nowe prawo oświatowe a zmiany w pracy nauczyciela oraz Poznajemy nową podstawę programową
- Fundacja Rozwoju Kultury Fizycznej: Szkolenie w ramach programu Mały Mistrz

SP Witoszów Dolny

Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego zgodnie z potrzebami szkoły. W tym roku szkolnym wiele szkoleń podyktowanych było przygotowaniom do nowej reformy oświaty. Nauczyciele wzięli udział w 37 formach doskonalenia zawodowego, m.in.: Zmiany prawa oświatowego od 1.09.2016r.,

Ocenianie kształtujące, Metody pracy z uczniem słabym, Doskonalenie czytania i pisania przez gry i zabawy, Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w kontekście możliwości dziecka i potrzeb szkoły, Wspomaganie przedszkoli i szkół w realizacji zadań związanych z udzielaniem dzieciom/uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej, „Niebezpieczne" - dotyczące tematyki zachowania dzieci: wychowanie czy choroba? Różne strategie postępowania w nurcie terapii poznawczo – behawioralnej i w zgodzie z przepisami, Reforma oświaty 2017. Warunki zatrudnienia nauczycieli i pozostałych pracowników. Konstrukcja nowego statutu szkoły, Szkolenie związane z obsługą LIBRUS-dziennik elektroniczny, Nowa podstawa programowa – reforma oświaty, Reforma oświaty 2017-skutki kadrowe dla dyrektorów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych. Ruch kadrowy 2017/2018 w kontekście reformy systemu oświaty i inne.

Gimnazjum Lutomia Dolna

- Udział nauczycieli w szkoleniach wewnątrzszkolnych,
- Udział nauczycieli przedmiotowych na szkoleniach odnośnie wdrażania nowej podstawy programowej,
- Udział opiekunów wolontariatu „Pojednani w sporcie" w dwóch szkoleniach w ramach programu
- Udział pedagoga szkolnego w kursie języka migowego
- Dokształcanie nauczycieli na studiach podyplomowych: rewalidacja oraz tyflo i surdopedagogika, bibliotekoznawstwo, nauczanie historii w szkole

Gimnazjum Pszenno

- zorganizowano szkolenie rady pedagogicznej w zakresie tematyki związanej ze zmianami prawa oświatowego,
- nauczyciele mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniach – prowadzonych przez DODN we Wrocławiu - dotyczących wprowadzenia w szkołach podstawowych nowych podstaw programowych,
- nauczycielka podjęła studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i bajkoterapii – w związku z przewidywanymi w stosunkowo bliskiej przyszłości potrzebami w tym zakresie w okręgu oświatowym Pszenno.

Gimnazjum Witoszów Dolny

SZKOLENIA

- udział w konferencji „Programować każdy może" w Międzyborzu,
- udział w szkoleniu dla nauczycieli matematyki gimnazjów pt.: „Płaskie i przestrzenne. Jak kształtować wyobraźnię geometryczną?",
- udział w konferencji „Niebezpieczne zachowania dzieci: wychowanie czy choroba?" a w tym w zajęciach z zakresu terapii poznawczo-behawioralnej,
- udział w szkoleniu „Zastosowanie terapii tańcem i ruchem w pracy z grupami". Szkolenie było zorganizowane przez Ośrodek Terapii Tańcem i Ruchem IBA w Warszawie,
- udział w spotkaniu informacyjnym dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjów pt.: „Nowe prawo oświatowe a zmiany w pracy nauczycieli",
- udział w szkoleniu „Wytyczne w nauczaniu przyjęcia, wystawienia i ataku. Droga od podstaw do systemu gry",
- udział w szkoleniu „Elementy retoryki na lekcjach języka polskiego według nowej podstawy programowej",
- udział w transmisji na żywo z sesji szkoleniowej Pearson dla nauczycieli języka angielskiego, którzy będą uczyć w nowych szkołach podstawowych,
- udział w szkoleniu „Przygotowujemy do algebraizacji. O budowaniu podstaw na matematyce",
- udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej w ramach Dolnośląskich Dni Bezpiecznego Internetu pn. (Nie)Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
- nauczycielka ukończyła 3-semestralne studia podyplomowe w zakresie rewalidacja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

- udział w konferencji „Reforma edukacji 2017 – zmiany w kształceniu ogólnym, specjalnym i zawodowym oraz w obszarze wychowania i profilaktyki. Matematyka”,
- udział w spotkaniu informacyjnym „Reforma edukacji 2017 – zmiany w kształceniu ogólnym, specjalnym i zawodowym oraz w obszarze wychowania i profilaktyki. Geografia”,
- udział w spotkaniu informacyjnym „Reforma edukacji 2017 – zmiany w kształceniu ogólnym, specjalnym i zawodowym oraz w obszarze wychowania i profilaktyki. Geografia”,
- udział w konferencji „Reforma edukacji 2017 – zmiany w kształceniu ogólnym, specjalnym i zawodowym oraz w obszarze wychowania i profilaktyki. Informatyka”,
- udział w konferencji „Reforma edukacji 2017 – zmiany w kształceniu ogólnym, specjalnym i zawodowym oraz w obszarze wychowania i profilaktyki. Język polski”.

Ad. 5. Wdrażanie i utrwalanie zasad dobrego zachowania.

SP Bystrzyca Górna

- Realizacja podczas zajęć obowiązkowych tematów związanych z zasadami dobrego wychowania (kultura zachowania się w miejscach publicznych, kultura zachowania się przy stole, używanie magicznych słów - dzień dobry, do widzenia, przepraszam, proszę, dziękuję),
- Wizualizacja zasad savoir – vivre (gazetki ścienne),
- Zorganizowanie „Dnia życzliwości” i wyborów „najżyczliwszego ucznia w klasie”,
- Całoroczny konkurs szkolny „Klasa z klasą”, którego jednym z celów jest promowanie wśród uczniów zasad właściwego zachowania i dobrych manier,
- Utrwalanie zasad dobrego zachowania w czasie wycieczek szkolnych, wyjazdów do kina i teatru, podczas uroczystości szkolnych, apeli.

SP Grodziszcze

- przyjęcie przez poszczególne klasy kodeksów klasowych i jego przestrzeganie;
- kontrakty na zajęciach dodatkowych, zabawach integracyjnych klasowych (ognisko, andrzejki, wyjścia wspólne);
- zapoznawanie z regulaminami obowiązującymi na terenie szkoły i poza nią;
- rozmowy, pogadanki wynikające z zaistniałych bieżących sytuacji, a także z realizacji programów (nauczania, profilaktycznego, wychowawczego);
- gazetki w klasie;
- gazetki na korytarzu szkolnym: "Jak być dobrym i kulturalnym?, "Jak być dobrym kolegą i jak być asertywnym" przygotowane przez MSU i wynikające z realizacji programów;
- wskazywanie przykładów dobrego zachowania w różnych w sytuacjach /w gościnie, w teatrze, w autobusie/ wykorzystując przykłady z literatury, najbliższego otoczenia dzieci, historyjki obrazkowe;

SP Lutomia Dola

- opracowanie Klasowego Kodeksu Zachowania,
- prowadzenie rozmów wychowawczych z uczniami na temat kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach (m.in. stosowanie zwrotów grzecznościowych, szacunek dla osób starszych, kobiet i dziewczynek),
- przeprowadzenie zajęć nt. kulturalnego zachowania się przy stole,
- przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat:
  - "Jaka jest kultura mojego zachowania?"
  - "Doceniam innych, a inni doceniają mnie"
  - "Przejawy agresji wobec rówieśników"
- udział klasy w apelach z okazji świąt państwowych,
- pogadanki z panią pedagog – agresja, przemoc, tolerancja,
- udział wybranych przedstawicieli klasy w wyborach do samorządu szkolnego,
- godziny wychowawcze o tematyce:

- Wybory do samorządu klasowego
- Kodeks postępowania ucznia
- Dzień Edukacji Narodowej – święto szkoły
- 11 Listopada - Rocznica Odzyskania Niepodległości
- Konstytucja 3 Maja – przygotowanie i udział w uroczystym apelu
- Zasady dobrego wychowania
- Poznajemy siebie – nasze wady i zalety
- Uczymy się rozpoznawać nasze uczucia i emocje – spotkanie z psychologiem

SP Mokrzeszów

W ramach programu wychowawczego szkoły zaplanowano i zrealizowano działania mające na celu wpojenie zasad dobrego wychowania polegające na:

- Kształtowaniu postaw szacunku i tolerancji dla innych ludzi,
- Przestrzeganiu kulturalnego zachowania w stosunku do rówieśników oraz dorosłych,
- Kształtowaniu kulturalnego zachowania w miejscach publicznych,
- Przestrzeganiu ceremoniału szkolnego: szacunek dla symboli szkolnych, uroczystości szkolne, postawa ucznia i jego strój,
- używanie słów: proszę, dziękuję, przepraszam,
- stosowanie rożnych form, oficjalne i nieoficjalne, powitania i pożegnania.

Działania:

- rozmowy, dramy, inscenizacje na lekcjach wychowawczych,
- Wdrażanie do poszanowania zdania i opinii innych – wypowiadanie się na forum klasy na określone tematy, prezentacje i omawianie własnych wytworów, stwarzanie sytuacji wyboru możliwości dostrzegania i szanowania różnic między ludźmi,
- Przestrzeganie szkolnego SAVOIR – VIVRE oraz Kodeksu Godnego Postępowania,
- Wyjazdy i wycieczki do teatru, kina i innych miejsc publicznych, które pozwalały na kształtowanie odpowiedniego zachowania uczniów,
- Konsekwencja nauczycieli i pracowników szkoły w egzekwowaniu kulturalnego zachowania uczniów,
- przestrzeganie zasad zachowania się uczniów w trakcie uroczystości szkolnych.

SP Pszenno

- udział uczniów klas I –VI w:
- uroczystościach klasowych i szkolnych (Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, Pasowanie pierwszaków, Andrzejki, zabawa karnawałowa, Mam Talent, Wigilia, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy, klasowe festyny rodzinne, Dzień Dziecka)
- apelach i uroczystościach szkolnych (Święto Edukacji Narodowej, Narodowe Święto Niepodległości, Jasełka, rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, Światowy Dzień Ziemi, Uchwalenie Konstytucji 3 Maja)
- wycieczkach programowych i turystycznych
- wyjazdach do teatru i kina
- rekolekcjach wielkopostnych
- audycjach muzycznych
- lekcjach dotyczących zasad savoir – vivre

SP Witoszów Dolny

- każda klasa realizuje program wychowawczy uwzględniający zasady dobrego zachowania (zachowanie przy stole, w różnych miejscach publicznych, w relacjach z różnymi ludźmi itp.),
- obchodzony był **„Tydzień dla wychowania”**,
- cyklicznie odbywają się tzw. apele porządkowe przypominające zasady dobrego zachowania,
- odbyły się 24 wycieczki do różnych miejsc kultury masowej uwzględniające w swoich programach zasady dobrego zachowania,

- przeprowadzono **konferencję dla rodziców** na temat „Wzorce rodzicielskie -a proces wychowania dziecka”.

Gimnazjum Lutomia Dolna

Konieczność utrwalania zasad dobrego zachowania jest ujęta w programie wychowawczym szkoły, a wychowawcy klas uwzględniają zagadnienie podczas planowania swojej pracy. Na godzinach wychowawczych odbyły się zajęcia w temacie: „Zasady savoir vivre”, „Zasady ceremoniału szkolnego”. Zasady te przypominane i egzekwowane są podczas wszystkich uroczystości, klasowych spotkań świątecznych, wyjazdów na wycieczki, do kina, teatru, opery itp.

Gimnazjum Pszenno

- realizowano program wychowawczy zawierający liczne elementy podstawowych zasad dobrego wychowania,
- stwarzano uczniom liczne sytuacje kształtujące nawyki savoir-vivre-u np. uczestnictwo w kulturze (wyjazdy do kina, teatru), wymiany międzynarodowe w ramach Fundacji Krzyżowa – kolejne spotkanie młodzieży z Pszenna i Kronberga w ramach programu First Contact Week.

Gimnazjum Witoszów Dolny

- spotkanie z Panią Stellą Zylbersztajn-Tzur, bohaterką filmu dokumentalnego „Stella” – Żydówki ocalałej z getta. Dzięki inicjatywie Stelli Zylbersztajn-Tzur, 23 Polaków otrzymało medale Yad Vashem „.Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata”.
- obchody 226 rocznicy uchwalenia konstytucji 3 maja - uroczysty apel z udziałem p. Mariana Kowalika - prezesa Światowego Związku Żołnierzy AK Obwód Świdnica. Śpiewniki patriotyczne otrzymali uczestnicy Dolnośląskiego Przeglądu Piosenki i Pieśni Patriotycznej „Pieśń Ojczysta”.
- cykl szkoleń dotyczących „Bezpiecznej pracy w gospodarstwach rolnych” - szkoleniami objęte zostały wszystkie gimnazja Gminy Świdnica;
- Gminny Konkurs „Bezpieczna praca w gospodarstwach rolnych” z udziałem reprezentacji gminnych gimnazjów
- Udział szkoły w organizacji obchodów 98. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości - uczniowie Gimnazjum w Witoszowie Dolnym wystąpili w krótkim programie słowno-muzycznym.
- w Hali Aqua Zdrój w Wałbrzychu odbyło się Diecezjalne Spotkanie Młodzieży pod hasłem: „Wstań! Idź! Głoś!”, w którym wzięło udział kilkoro uczniów.

Działalność Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lubachowie

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w okresie od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. zrealizowało następujące projekty:

- III edycja Akcji Edukacyjnej „Moja EKOjczyna” adresowany do ponad 300 uczniów gminnych szkół: szóstych klas szkół podstawowych i pierwszych klas szkół gimnazjalnych
  z zakresu edukacji ekologicznej, dofinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.
- Projekt „AsertywNIE używkom - IV edycja” to program edukacyjno–terapeutyczny, adresowany do dzieci z klas drugich i trzecich szkół podstawowych z terenu Gminy Świdnica, w głównej mierze do dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W ramach czterech pięciodniowych cykli projektu przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne, sportowo-rekreacyjne, muzyczno-ruchowe, z zakresu udzielania pierwszej pomocy, profilaktyki zdrowotnej, usamodzielnienia dzieci.
- Projekt „Centra i Schroniska Bioróżnorodności” – projekt skupia się na wzmocnieniu świadomości społecznej w zakresie konieczności zachowania bioróżnorodności oraz rozwoju postaw proekologicznych. Jest to projekt ogólnopolski. W skład bezpośredniej grupy docelowej wchodzą dzieci, młodzież, studenci uczelni wyższych

a także osoby odpowiedzialne za jakość i skuteczność edukacji. W ramach projektu schronisko gościło grupę młodzieży ze Szczecina. W czasie trwania projektu dla uczestników zorganizowano zajęcia terenowe, warsztatowe oraz wykłady związane z tematyką bioróżnorodności oraz ekologii.

- Program „Bądź Swoim Przyjacielem - IV edycja" - w ramach 7 dniowego pobytu grupa ok. 40 osób powyżej 60 roku z gminy Świdnica uczestniczyła w zajęciach o różnorodnej tematyce: warsztaty teatralno-taneczne, socjoterapeutyczne, kulinarne, muzyczne, zajęcia sportowe (nordic walking), kosmetyczne, zajęcia z pierwszej pomocy.
- Projekt „ Warsztaty Wokalne VI edycja" – zrealizowany podczas ferii zimowych 2017 r. dla 30 osobowej grupy uczniów – efektem jest nagrana kolejna płyta muzyczna.

Ponadto SSM Lubachów regularnie współpracuje z ZG PTSM Warszawa poprzez wspólny udział we wszelkich imprezach targowych dla branży turystycznej i oświatowej m.in.: TOURSALON
w Poznaniu, TT Warsaw, Glob Katowice, GTT Gdańsk i wiele innych, a także poprzez prezentowanie swojej oferty w kolejnych edycjach katalogu PTSM i PITM, czy wspólną promocję ulotkową adresowaną do placówek oświatowych z terenu całej Polski. Placówka z Lubachowa działa także w ramach porozumień z innymi schroniskami z terenu RP – efektem tej współpracy są wspólne katalogi reklamowe, udział w imprezach targowych o charakterze lokalnym oraz wielotorowa promocja bazy schronisk.
Szkolne Schronisko Młodzieżowe aktywnie współpracuje także z polskimi oddziałami PTTK czego przykładem jest cykliczna współpraca z oddziałem z Mińska Mazowieckiego, który zorganizował po raz kolejny dwa turnusy stacjonarnych obozów wędrownych a także zarezerwował już terminy na przyszły rok. Prowadzona jest także współpraca z Komendami Hufców z terenu powiatu Świdnica oraz powiatów ościennych, która m.in. polega na organizacji Kursów na Przewodników, rajdów, warsztatów i szkoleń. Współpracujemy również aktywnie
z Oddziałem PTSM w Wałbrzychu.
Nasze schronisko, w mikołajkowy wtorek, 6 grudnia 2016 r., gościło uczniów piątej klasy ze Szkoły Podstawowej w Witoszowie Dolnym, którzy uczestniczyli w warsztatach tworzenia ozdób choinkowych z naturalnych szyszek oraz pieczenia pierników.
Na terenie SSM Lubachów Dzień Dziecka (1 czerwca 2017 r.) świętowały dzieci z Przedszkola w Lubachowie, uczniowie ze Szkoły Podstawowej z Witoszowa Dolnego oraz Bystrzycy Górnej.
Po raz trzeci Schronisko zdobyło złote wyróżnienie w 56. Ogólnopolskim Konkursie Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych. W dniach 1 – 3 grudnia 2017 r. nasza placówka będzie organizatorem podsumowania 57. Ogólnopolskiego Konkursu Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych.
W okresie od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. w SSM Lubachowie:

- Przyjęto 2 646 gości:
  - w tym 1 945 dzieci i młodzieży
  - w tym 262 opiekunów
  - w tym 439 gości indywidualnych
- Udzielono 6 473 noclegi.

W miesiącu lipcu przeprowadzono czyszczenie rynien na całym budynku, naprawę dachu na budynku dawnej szkoły, uzupełniono ubytki elewacji spowodowane ingerencją ptaków. Zakupiono nowe rolety do sali konferencyjnej. Wyposażono salę komputerową w cztery nowe stanowiska komputerowe w miejsce 10 zużytych.
Koszt funkcjonowania SSM w Lubachowie zamknął się w kwocie 422 776zł – 2016 r. i 490 530 zł – plan na 2017 r. W analogicznym okresie placówka osiągnęła dochody z tytułu wynajmu w kwocie 148.326zł w 2016 r. oraz 109.708 zł w okresie do 31.08.2017 r. - wartości te są porównywalne do dochodów osiągniętych przez SSM w poprzednim roku szkolnym.

FINANSOWANIE OŚWIATY GMINNEJ w roku szkolnym 2016/2017

Wydatki ponoszone na oświatę to bardzo duża część budżetu gminy. Środki na potrzeby oświatowe pochodzą z subwencji oświatowej, dotacji celowych, środków własnych gminy i innych źródeł. Oprócz kosztów funkcjonowania placówek oświatowych, dodatkowe wydatki stanowią koszty związane z finansowaniem urlopów dla poratowania zdrowia, podnoszeniem awansu zawodowego nauczycieli, obowiązkiem udzielania pomocy materialnej uczniom, obowiązkiem dokonywania wypłat pracodawcom kosztów kształcenia pracowników młodocianych, finansowaniem wychowania przedszkolnego. Znaczną wartość wydatków budżetowych gminy stanowią koszty nauczania indywidualnego oraz innych form zajęć dodatkowych, konieczność udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Poważną pozycją budżetową są też koszty dowozu uczniów do szkół, w tym dowozu dzieci niepełnosprawnych, które, jako zadanie własne jst, w pełni pokrywane są z środków własnych gminy. Niebagatelną pozycją w wydatkach oświatowych są również koszty dotacji udzielanych na funkcjonowanie niepublicznych placówek przedszkolnych oraz zwrotu dotacji innym gminom za dzieci będące mieszkańcami Gminy Świdnica uczęszczające do przedszkoli niepublicznych i publicznych na ich terenie.

Szczegółowe rozliczenie poniesionych wydatków zawierają sprawozdania z wykonania budżetu gminy za dany rok budżetowy. W tabelach poniżej przedstawiono wydatki na oświatę poniesione w 2016 roku oraz zaplanowane w budżecie gminy na rok 2017 (wg stanu na 31.08.2017) w podziale na poszczególne placówki oświatowe oraz w przeliczeniu na 1 ucznia. Wydatki ujęte w tabelach nie uwzględniają wydatków ponoszonych na stołówkę szkolną w Lutomi Dolnej, na świetlice szkolne, dowóz uczniów i funkcjonowanie GZO, na dotacje przedszkolne i zwroty dotacji innym jst, a także na zwrot kosztów pobytu naszych dzieci w przedszkolach publicznych prowadzonych przez inne gminy oraz wydatków na zadania inwestycyjne realizowane przez Gminę Świdnica.

Koszty funkcjonowania szkół i przedszkoli w 2016 r.

Dział 801 Rozdział 80101 Szkoły Podstawowe						
Lp.	Placówka	Razem wydatki	Ilość uczniów	Koszt 1 ucznia	Kwota na 1 ucznia z subwencji	Kwota dokładana z UG
1.	Bystrzyca Górna	1 171 722	**116**	10 101	8 924	1 177
2.	Grodziszcze	964 425	**90**	10 716	8 924	1 792
3.	Lutomia Dolna	1 584 894	**187**	8 475	8 924	-449
4.	Mokrzeszów	886 862	**82**	10 815	8 924	1 891
5.	Pszenno	1 936 980	**275**	7 044	8 924	-1 880
6.	Witoszów Dolny	1 514 209	**233**	6 499	8 924	-2 425
	Razem SP	**8 059 092**	**983**	**8 198**	**8 924**	**-726**
Dział 801 Rozdział 80110 Gimnazja						
1.	Lutomia Dolna	1 231 378	**136**	9 054	7 924	1 130
2.	Pszenno	1 778 134	**202**	8 803	8 924	-121
3.	Witoszów Dolny	1 514 838	**191**	7 931	8 924	-993
	Razem Gimnazja	**4 524 350**	**529**	**8 553**	**8 924**	**-371**
	Ogółem 801 SP+G	**12 583 442**	**1 512**	**8 322**	**8 924**	**-602**
Dział 801 Rozdział 80103 Klasy "O"						
1.	Bystrzyca Górna	85 306	**13**	6 562		
2.	Grodziszcze	93 329	**24**	3 889		
3.	Lutomia Dolna	166 540	**50**	3 331		
4.	Mokrzeszów	90 907	**16**	5 682		
	Razem KL ."O"	**436 082**	**103**	**4 234**		
Dział 801 Rozdział 80104 Przedszkola						
1.	Pszenno	716 881	**115**	6 234		
2.	Witoszów Dolny	503 605	**97**	5 192		

	Razem Przedszkola	**1 220 486**	**212**	**5 757**
	Ogółem 801	**14 240 010**	**1 827**	**7 794**

Koszt 1 ucznia w 2016 r. z podziałem na szkoły

SP Bystrzyca G.	10 101
SP Grodziszcze	10 716
SP Lutomia D.	8 475
SP Mokrzeszów	10 815
SP Pszenno	7 044
SP Witoszów D.	6 499
G. Lutomia D.	9 054
G. Pszenno	8 803
G. Witoszów D.	7 931
Gmina - razem	**8 322**
Subwencja na ucznia	**8 924**

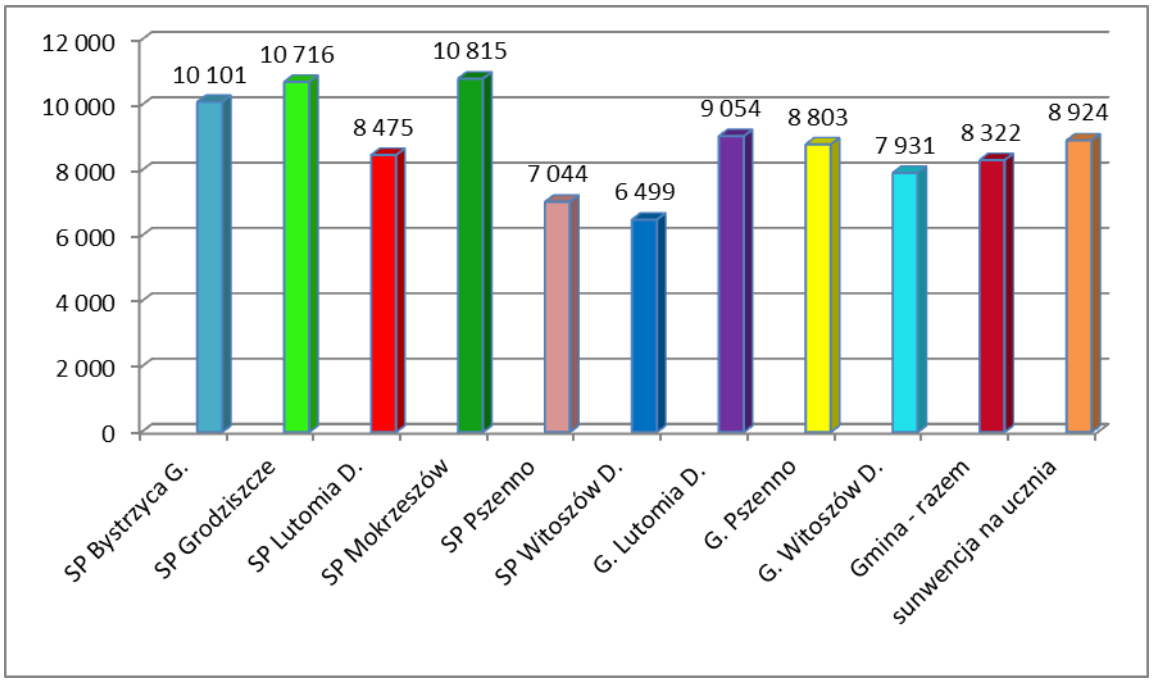

Koszty funkcjonowania szkół i przedszkoli w 2017r.

Plan Finansowy na 2017r. – wydatki dotyczą roku szk. 2016/2017

Dział 801 Rozdział 80101 Szkoły Podstawowe						
Lp.	Placówka	Razem	Ilość	Koszt	Kwota na 1 ucznia	Kwota dokładana
		plan	uczniów	1 ucznia	z subwencji	z UG
1.	Bystrzyca Górna	1 293 164	**118**	10 959	9 324	1 635
2.	Grodziszcze	1 189 794	**87**	13 676	9 324	4 352
3.	Lutomia Dolna	1 742 384	**177**	9 844	9 324	520
4.	Mokrzeszów	964 534	**73**	13 213	9 324	3 889
5.	Pszenno	2 031 984	**252**	8 063	9 324	-1 261
6.	Witoszów Dolny	1 696 382	**223**	7 607	9 324	-1 717
	Razem SP	**8 918 242**	**930**	**9 590**	**9 324**	**266**
Dział 801 Rozdział 80110 Gimnazja						
1.	Lutomia Dolna	1 368 500	**115**	**11 900**	9 324	2 576
2.	Pszenno	1 809 600	**192**	**9 425**	9 324	101
3.	Witoszów Dolny	1 710 500	**206**	**8 303**	9 324	-1 021

	Razem Gimnazja	**4 888 600**	**513**	**9 529**	**9 324**	**205**
	Ogółem 801 SP+G	**13 806 842**	**1 443**	**9 568**	**9 324**	**244**
Dział 801 Rozdział 80103 Klasy "O"						
1.	Bystrzyca Górna	82 869	**20**	4 143		
2.	Grodziszcze	106 694	**24**	4 446		
3.	Lutomia Dolna	246 824	**56**	4 408		
4.	Mokrzeszów	111 774	**25**	4 471		
	Razem KL. "O"	**548 161**	**125**	**4 385**		
Dział 801 Rozdział 80104 Przedszkola						
1.	Pszenno	910 250	**113**	8 055		
2.	Witoszów Dolny	784 250	**97**	8 085		
	Razem Przedszkola	**1 694 500**	**210**	**8 069**		
	Ogółem 801	**16 049 503**	**1 778**	**9 027**		

Koszty 1 ucznia w 2017 r. z podziałem na szkoły

SP Bystrzyca G.	10 959
SP Grodziszcze	13 676
SP Lutomia D.	9 844
SP Mokrzeszów	13 213
SP Pszenno	8 063
SP Witoszów D.	7 607
G. Lutomia D.	11 900
G. Pszenno	9 425
G. Witoszów D.	8 303
Gmina - razem	**9 568**
Subwencja na ucznia	**9 324**

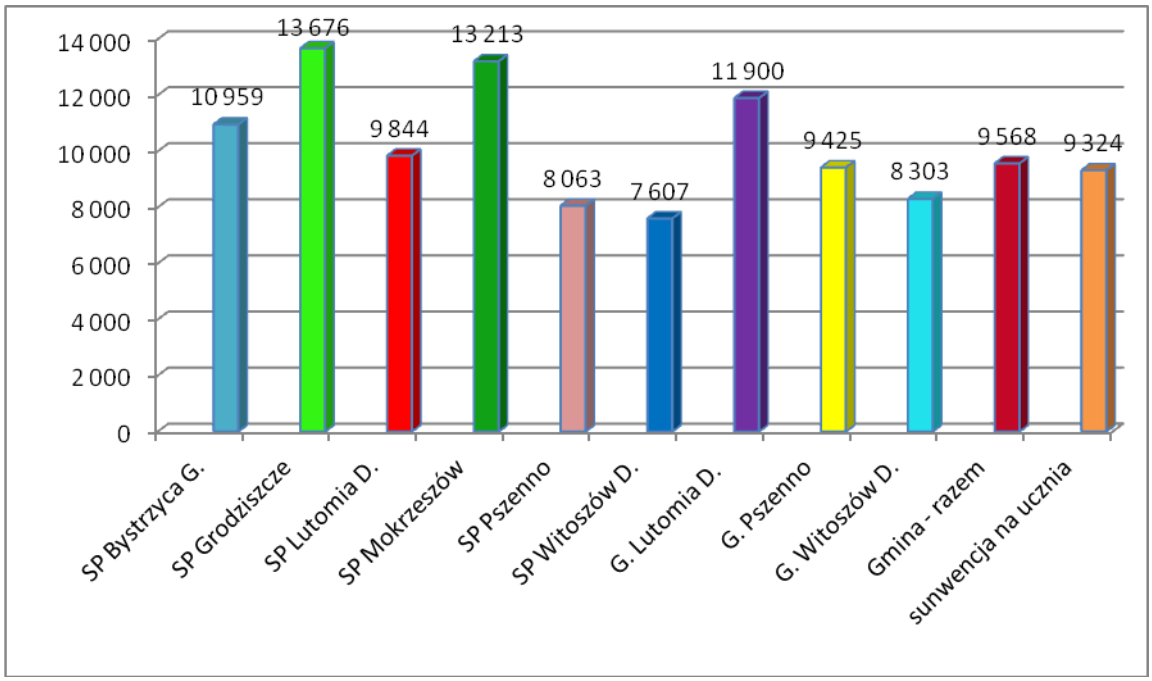

Dużą kwotę w wydatkach przeznaczonych na oświatę stanowią dotacje udzielane niepublicznym przedszkolom i punktom przedszkolnym działającym na terenie Gminy Świdnica oraz zwroty dotacji, którą na dzieci będące mieszkańcami Gminy Świdnica

udzielały inne jst placówkom niepublicznym na swoim terenie. W minionym roku szkolnym, kiedy od stycznia 2017 r. MEN objął dzieci 6-letnie subwencją oświatową, zwroty dotacji i kosztów pobytu dzieci w przedszkolach publicznych spadły o ponad 200 tysięcy złotych w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

Wydatki na niepubliczne przedszkola i punkty przedszkolne (dotacje) oraz zwroty kosztów i dotacji innym jst w roku szkolnym 2016/2017

Placówka	m-c IX - XII 2016r			m-c I - VIII 2017r			Razem
	dotacja z GZO	zwrot kosztów (od innych)	zapłata (dla innych)	dotacja z GZO	zwrot kosztów (od innych)	zapłata (dla innych)	rok szkolny
Przedszkola							
Boleścin	16 263,47	5 096,48	0,00	198.998,91	20 653,50	0,00	**189 512,40**
Krzyżowa	31 493,64	1 435,89	0,00	94 955,04	5 058,00	0,00	**119 954,79**
Punkty Przedszkolne							
Bojanice	9 094,50	0,00	0,00	22 085,06	0,00	0,00	**31 179,56**
Komorów	8 037,00	0,00	0,00	19 661,09	0,00	0,00	**27 698,09**
Lubachów	9 094,50	663,60	0,00	21 007,74	3 372,00	0,00	**26 066,64**
Lutomia Górna I	7 825,50	0,00	0,00	21 277,07	0,00	0,00	**29 102,57**
Lutomia Górna II	-1 995,85	0,00	0,00	58 530,78	0,00	0,00	**56 534,93**
Zwrot kosztów							
UM Dzierżoniów	0,00	0,00	2 395,05	0,00	0,00	2 945,58	**5 340,63**
UM Pieszyce	0,00	0,00	7 424,36	0,00	0,00	11 566,52	**18 990,88**
UM Świdnica	0,00	0,00	268.400,29	0,00	0,00	304.253,52	**572 653,81**
UM Świebodzice	0,00	0,00	10 536,08	0,00	0,00	17 911,96	**28 448,04**
UM Wałbrzych	0,00	0,00	4 370,22	0,00	0,00	2 892,80	**7 263,02**
UM Żarów	0,00	0,00	2 295,30	0,00	0,00	4 257,90	**6 553,20**
Przedszkola Publiczne	0,00	32 350,50	105.357,12	0,00	56.200,00	75 608,90	**92 415,52**
Ogółem	**79 812,76**	**39 546,47**	**400.778,42**	**436 515,69**	**85 283,50**	**419 437,18**	**1 211 714,08**

Zgodnie z zapisem art. 30 Karty Nauczyciela na początku każdego roku kalendarzowego przygotowywane jest sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli osiągniętych na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez gminę – jak wynika z poniżej załączonej tabeli, nauczyciele kontraktowi, mianowani i dyplomowani zatrudnieni w gminnych placówkach oświatowych uzyskali wynagrodzenia powyżej średnich określonych rozporządzeniem MEN. W 2017 roku organ prowadzący musiał wyrównywać wynagrodzenia nauczycielom stażystom na kwotę 5 468,01 zł, gdyż nie osiągnęli oni średniego wynagrodzenia na tym stopniu awansu zawodowego.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Świdnica w roku 2016.

Lp.	Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela	Kwota różnicy
			od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia	od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia			
1	nauczyciel	100%	2 717,59	2 717,59	6,06	8,84	227 842,75	222 374,74	-5 468,01

	stażysta								
2	nauczyciel kontraktowy	111%	3 016,52	3 016,52	19,07	21,39	718 293,74	753 681,94	**35 388,20**
3	nauczyciel mianowany	144%	3 913,33	3 913,33	37,39	35,22	1 721 865,20	1 723 487,69	**1 622,49**
4	nauczyciel dyplomowany	184%	5 000,37	5 000,37	98,24	106,24	6 054 848,03	6 331 141,75	**276 293,72**

Kadra i system doskonalenia zawodowego.

W roku szkolnym 2016/2017 w przedszkolach publicznych, szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez Gminę Świdnica pracowało łącznie **218** nauczycieli (w tym część na niepełnych etatach) oraz **78** pracowników administracji i obsługi (razem na **296** etatach). Stan zatrudnienia w poszczególnych placówkach obrazuje tabela:

Zatrudnienie (średnie) w szkołach w roku szkolnym 2016/2017

Wyszczególnienie		**Zatrudnienie**		**w tym:**			
				nauczyciele		**pozostali**	
		etaty	**osoby**	**etaty**	**osoby**	**etaty**	**osoby**
1.	Przedszkole Pszenno	13,8	16	9,3	11	4,5	5
2.	Przedszkole Witoszów Dolny	12,13	14	8,63	10	3,5	4
Razem		**25,93**	**30**	**17,93**	**21**	**8**	**9**
3.	SP Bystrzyca Górna	18,79	24	12,79	18	6	6
34.	SP Grodziszcze	18,75	22	15,25	18	3,5	4
5.	SP Lutomia Dolna	31,38	37	22,88	26	8,5	11
6.	SP Mokrzeszów	15,37	24	11,87	20	3,5	4
7.	SP Pszenno	31,06	34	25,06	28	6	6
8.	SP Witoszów Dolny	24,9	27	19,9	22	5	5
9.	SSM w Lubachowie	6	6	0	0	6	6
10.	GZO	10	11	0	0	10	11
Razem		**156,25**	**185**	**107,75**	**132**	**48,5**	**53**
10.	Gimnazjum Lutomia Dolna	21,12	25	16,12	20	5	5
11.	Gimnazjum Pszenno	27,33	30	21,33	24	6	6
12.	Gimnazjum Witoszów Dolny	22,16	26	18,16	21	4	5
Razem		**70,61**	**81**	**55,61**	**65**	**15**	**16**
Ogółem		**252,79**	**296**	**181,29**	**218**	**71,5**	**78**

Awans zawodowy nauczycieli w roku szk. 2016/2017

W roku szkolnym 2016/17 kolejne stopnie awansu zawodowego uzyskało 11 nauczycieli pracujących w gminnych szkołach i przedszkolach. Postępowanie na nauczyciela kontraktowego odbywa się w placówce, w której nauczyciel odbywał staż.

Egzaminy na nauczyciela mianowanego przeprowadziła Komisja Egzaminacyjna powołana przez Wójta Gminy, natomiast egzamin na nauczyciela dyplomowanego przeprowadzany jest przez Kuratora Oświaty.

KONTRAKTOWY	**8**
MIANOWANY	**1**
DYPLOMOWANY	**2**

Stopnie awansu zawodowego nauczycieli na koniec roku szk. 2016/2017r. *(w etatach)*

Stopień awansu	Przedszkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Razem
stażysta	2,5	3	3,21	**8,71**
kontraktowy	8	15,33	1	**24,33**
mianowany	2,3	22,71	12,75	**37,76**
dyplomowany	5,13	66,71	38,65	**110,49**
Razem	**17,93**	**107,75**	**55,61**	**181,29**

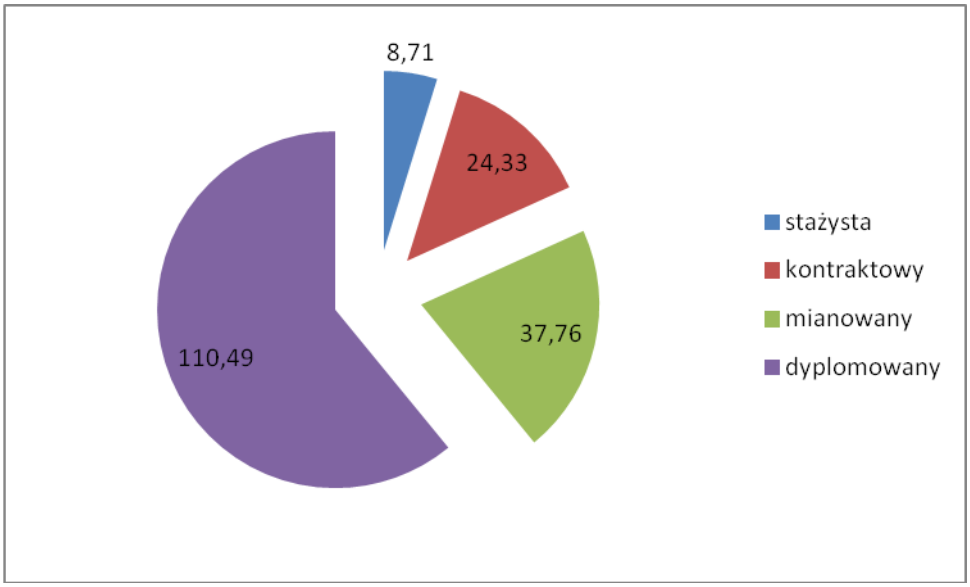

INNE ZADANIA GMINY W ZAKRESIE OŚWIATY

Dowozy uczniów

Realizując obowiązki ustawowe dowożono lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół. Z dowozu do szkół korzystało ogółem około 1000 uczniów uczęszczających do gminnych przedszkoli (5-latki i 6-latki), szkół podstawowych i gimnazjów. Dla zapewnienia bezpieczeństwa, Gminny Zespół Oświaty, zatrudniał we wszystkich autobusach opiekunów dowozu. Dowozy uczniów do szkół w roku szkolnym 2016/2017 realizowane były przez MPK Świdnica za pomocą 9 autobusów. Ponadto dowożono dzieci z niepełnosprawnościami do Zespołu Szkół Specjalnych w Świdnicy oraz do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Świdnicy – ogółem dowozem zorganizowanym objęto około 26 dzieci. Zlecenie realizowała firma wyłoniona w przetargu busami m.in. przystosowanymi do przewozu osób na wózkach. Część rodziców uczniów niepełnosprawnych podpisała porozumienie o dowożeniu swojego dziecka własnym samochodem, a gmina zwracała im poniesiony koszt dowozu. Koszty całości usług dowozowych wraz ze sprawowaniem opieki w roku szkolnym 2016/17 wyniosły 989.205 zł.

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Kolejnym zadaniem gminy w zakresie oświaty jest realizacja zadania dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, tj. przyuczenia do zawodu i nauki zawodu. Całość środków finansowych na ten cel pochodziła w budżetu państwa.

Młodociani *- dane za okres od 1 września 2016r. do 31 sierpnia 2017r.*

	Rok	2016	2017
Liczba zgłoszonych umów	Nauka zawodu	12	10
	Przyuczenie do wykonywania określonego zawodu	2	3
Liczba wydanych decyzji	Nauka zawodu	6	1
	Przyuczenie do wykonywania określonego zawodu	2	1
Kwota wypłaconych dotacji ogółem	Nauka zawodu	43 772,05	3 367,05
	Przyuczenie do wykonywania określonego zawodu	4 826,00	2 286,00
	Liczba młodocianych pracowników	8	2
	Liczba pracodawców	8	2

Kolejnym zadaniem gminy w zakresie oświaty jest kontrola obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Obowiązkowi szkolnemu podlegają uczniowie w wieku od 7 lat do ukończenia gimnazjum (16 lat), a obowiązkowi nauki uczniowie w wieku 17 - 18 lat życia. Kontrolę spełniania obowiązku szkolnego realizują dyrektorzy szkół w obwodach, w których zamieszkują uczniowie, natomiast realizację obowiązku nauki kontroluje gmina za pośrednictwem Gminnego Zespołu Oświaty, uzyskując informacje od starostw powiatowych oraz placówek ponadgimnazjalnych, do których uczęszczają uczniowie z terenu Gminy Świdnica. W przypadku nieuczęszczania do szkoły dyrektor GZO, działając w imieniu Wójta Gminy, wzywa rodzica, przeprowadza rozmowę oraz informuje o konsekwencjach nie realizowania obowiązku szkolnego, czy obowiązku nauki. Jeżeli mimo to uczeń nadal nie spełnia obowiązku, wówczas istnieje możliwość nałożenia kary finansowej lub występuje się do sądu rodzinnego o objęcie rodziny nadzorem kuratora sądowego.

W trakcie roku szkolnego, m.in. w związku z planowaną reformą oświaty oraz zmianami przepisów oświatowych lub koniecznością aktualizacji gminnego prawa, przygotowano projekty uchwał i przedłożono Radzie Gminy celem ich uchwalenia:

W trakcie roku szkolnego, m.in. w związku z planowaną reformą oświaty, przygotowano projekty uchwał i przedłożono Radzie Gminy celem ich uchwalenia:

1. Uchwała nr XXXIV/296/2016 Rady Gminy Świdnica z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie zmiany statutu Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lubachowie
2. Uchwała nr XXXV/305/2016 Rady Gminy Świdnica z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania oraz zakresu i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania dotacji udzielanych niepublicznym przedszkolom i innym formom wychowania przedszkolnego prowadzonym przez osoby inne niż Gmina Świdnica
3. Uchwała nr XXXV/306/2016 Rady Gminy Świdnica z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Świdnica.
4. Uchwała nr XXXVI/312/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 10 stycznia 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zmiany statutu Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lubachowie.
5. Uchwała nr XXXVIII/318/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Świdnica do nowego ustroju szkolnego.
6. Uchwała nr XXXVIII/319/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 16 lutego 2017 r. zmieniająca uchwałę sprawie trybu udzielania i rozliczania oraz zakresu i trybu

kontroli prawidłowości wykorzystywania dotacji udzielanych niepublicznym przedszkolom i innym formom.

7. Uchwała nr XXXIX/325/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Świdnica do nowego ustroju szkolnego.
8. Uchwała nr XXXIX/326/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Świdnica.
9. Uchwała nr XXXIX/327/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do klas pierwszych szkół podstawowych przez Gminę Świdnica oraz określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełnienia tych kryteriów.
10. Uchwała nr XXXIX/328/2017 Rady Gminy Świdnica z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie w sprawie określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których Gmina Świdnica jest organem prowadzącym.

Ponadto przygotowano kilka zarządzeń Wójta Gminy Świdnica wydanych w roku szkolnym 2016/17, które dotyczyły spraw organizacyjnych w zakresie oświaty (powołanie komisji do przeprowadzenia konkursów na stanowiska dyrektorów placówek, powierzenie stanowisk dyrektorów placówek, powołanie komisji ds. awansu zawodowego, nadanie aktu mianowania, organizacja placówek oświatowych na nowy rok szkolny i inne).

Minister Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2016/2017 ustalił następujące kierunki polityki oświatowej państwa, które realizowane były we wszystkich placówkach oświatowych:

1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży.
2. Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach.
3. Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości.
4. Podniesienie jakości kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych poprzez angażowanie pracodawców w proces dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.
5. Przygotowanie do wdrożenia od roku szkolnego 2017/2018 nowej podstawy programowej.

Dolnośląski Kurator Oświaty sprawował nadzór pedagogiczny w trzech podstawowych formach: ewaluacji, kontroli oraz wspomagania. W minionym roku szkolnym Dolnośląski Kurator Oświaty w ramach nadzoru pedagogicznego przeprowadził:

- we wrześniu 2016 r. ewaluację problemową w Szkole Podstawowej im. Jana Pała II w Grodziszczu w obszarach: „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne” oraz „Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji” – szkoła spełnia ww. wymagania na poziomie podstawowym i wysokim;
- na przełomie października i listopada 2016 r. ewaluację problemową w Szkole Podstawowej w Mokrzeszowie w obszarach: „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne” oraz „Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji” – szkoła spełnia ww. wymagania na poziomie podstawowym i wysokim.

Przedstawiciele Kuratorium Oświaty, zgodnie ze swoimi kompetencjami, uczestniczyli w pracach komisji konkursowych mających na celu wyłonienie kandydatów na stanowiska dyrektorów czterech placówek oświatowych w gminie. Ponadto opracowali i przedłożyli oceny cząstkowe dyrektorów pięciu placówek oświatowych w zakresie realizacji zadań

podlegających nadzorowi organu nadzoru pedagogicznego oraz w zakresie zadań ocenianych wspólnie przez KO i gminę.
W związku z wdrażaniem reformy oświaty gmina ściśle współpracowała z przedstawicielami Kuratorium Oświaty w zakresie przygotowania nowej sieci szkolnej i sieci przedszkolnej zgodnie z nowymi uregulowaniami prawnym. W minionym roku szkolnym, po zmianie przepisów oświatowych, wizytatorzy Kuratorium Oświaty uczestniczyli w opiniowaniu arkuszy organizacyjnych szkół na rok szkolny 2017/2018.

W okresie sprawozdawczym zostały przeprowadzone procedury oceny pracy pięciu dyrektorów szkół (dyrektorzy 3 gimnazjów i 2 przedszkoli). Ponadto zorganizowano konkursy na stanowiska dyrektorów – w związku z zakończeniem kadencji dyrektorów SP Grodziszcze, Przedszkola Bajkowa Dolinka w Pszennie, Przedszkola w Witoszowie Dolnym oraz Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lubachowie przeprowadzono procedurę czterech postępowań konkursowych na stanowiska dyrektorów tych placówek.
W związku z koniecznością wdrożenia reformy oświaty zarządzeniem Wójta Gminy powołany został zespół do spraw wdrażania reformy oświaty w Gminie Świdnica, którego zadaniem było:
1. Opracowanie harmonogramu wdrażania reformy w Gminie Świdnica.
2. Opracowanie analizy danych demograficznych i statystycznych dotyczących gminnych placówek oświatowych.
3. Przygotowanie analizy kwalifikacji i stażu pracy nauczycieli i pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w gimnazjach i szkołach podstawowych.
4. Opracowanie rekomendacji i założeń do przekształceń sieci szkolnej i wdrożenia reformy.
5. Opracowanie projektów niezbędnych uchwał.

Wójt Gminy

Świdnica, 31 października 2017r.

Zebrała i opracowała: Maria Jaworska